

ਬੱਚਾ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ:
ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਇਕ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਕ

ਬੱਚਾ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ: ਮਾਪੇਆਂ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਇਕ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਕ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ:

ਚਾਇਲਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਇੰਸਟਿਚੂਟ

ਸੈਂਟ੍ਰਲ ਏਜੈਂਸੀਜ਼ ਸੈਕਸਅਲ ਐਬਿਊਜ਼ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ (ਸੀ. ਏ. ਐਸ. ਏ. ਟੀ.) ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ
197 ਏਉਕਲਿਡ ਐਵਨਿਜ਼, ਅਨਟੋਰਿਓ ਕੈਨੇਡਾ ਐਮ 6 ਜੇ 2 ਜੇ 8

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁੰਜੀ ਪ੍ਰਦਾਨਿਤ:

ਅਨਟੋਰਿਓ ਮਿਨਿਸਟ੍ਰੀ ਆਫ਼ ਦੀ ਅਟੋਰਨੀ ਜਨਰਲ, ਐਫਿਸ ਆਫ਼ ਵਿਕਟਿਮਜ਼ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਾਇਮ

ਪਿਛਲਾ ਐਡੀਸ਼ਨ:

ਜਦੋਂ ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਜਾਂ ਯੁਵਕ/ਯੁਵਕੀ ਦੀ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ:

ਯੁਵਕਾਂ, ਮਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਇਕ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਕ
ਮੈਟ੍ਰੋਪੋਲੀਟਨ ਟੋਰਾਂਟੋ ਐਡੀਸ਼ਨ (1997)

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁੰਜੀ ਪ੍ਰਦਾਨਿਤ: ਦੀ ਚਿਲਡਰਿੰਸ ਏਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਡਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਮੈਟ੍ਰੋਪੋਲੀਟਨ ਟੋਰਾਂਟੋ

ISBN 0-9681323-7-5

© CASAT, 2006

ਇਸ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਮੁੜ-ਉਤਪਾਦਨ ਵਪਾਰ ਲਈ ਨਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਏ।

ਨਿੱਜੀ, ਕਲਿਨਿਕਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਪ੍ਰਯੋਗਾਂ ਲਈ,

ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੇਆਂ, ਮੁੜ-ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਅਨੁਸਤੀ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਮਾਨਤਾਵਾਂ	i
ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟ	ii
ਪਰਿਚੈ	iii
1 ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣੀ	1
2 ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਦੱਸਣਾ	3
3 ਬੱਚਾ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਬਾਬਤ ਸੱਕਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨਾ	16
4 ਛਾਣਬੀਣ	19
5 ਸੰਭਵ ਸਿੱਟੇ: ਬੱਚਾ ਰੱਖਿਆ ਛਾਣਬੀਣ	30
6 ਸੰਭਵ ਸਿੱਟੇ: ਅਪਰਾਧੀ ਛਾਣਬੀਣ	33
7 ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਸੇਵਾਵਾਂ	42
ਸ਼ਬਦ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ	51

ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀਆਂ

ਇਸ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਈ ਇਕ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਉਪਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਦੇ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਹੀ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਕਦਰਦਾਨੀ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਸੀ. ਏ. ਐਸ. ਏ. ਟੀ. (ਕਾਸਾਟ) ਪੋਥੀ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਲਈ ਕ੍ਰਿਆਸ਼ੀਲ ਸਾਂਝੀਦਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਪਰਿਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧੰਨਵਾਦ ਸਮੇਤ ਕਬੂਲਦੇ ਹਾਂ:

ਸੈਂਟਰਲ ਟੋਰਾਂਟੋ ਯੂਥ ਸਰਵਿਸਜ਼
ਚਿਲਡਨਸ ਏਡ ਸੈਸਾਇਟੀ ਆਫ ਟੋਰਾਂਟੋ
ਦੀ ਗੇਟਹਾਊਸ
ਹਾਸਪਿੰਟਲ ਫਾਰ ਸਿੱਕ ਚਿਲਡਰਨ, ਸਸਪੈਕਟੇਡ ਚਾਇਲਡ ਐਬਿਯੂਜ਼ ਐਂਡ
ਨਿਗਲੈਕਟ (ਐਸ. ਸੀ. ਏ. ਐਨ.) ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਸਕਾਰਬੋਰੋ ਏਜੈਂਸੀਜ਼ ਸੈਕਸੁਅਲ ਐਬਿਯੂਜ਼ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ - ਐਸ. ਏ. ਐਸ. ਏ. ਟੀ.
(ਸਾਟਾਟ) ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ
ਬਿੱਸਟਲਟਾਊਨ ਰੀਜਨਲ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਚਿਲਡਨ ਐਂਡ ਅਡੋਲਸੈਂਟਸ, (ਐਸ. ਏ.
ਐਫ. ਈ. ਟੀ.) ਸੇਫਟੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ
ਟੋਰਾਂਟੋ ਚਾਇਲਡ ਐਬਿਯੂਜ਼ ਸੈਂਟਰ ਟੀ. ਸੀ. ਏ. ਸੀ. (ਟੀਸੀਏਸੀ)
ਵੈਸਟ ਐਂਡ ਸੈਕਸੁਅਲ ਐਬਿਯੂਜ਼ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ (ਡੈਬਲਿਯੂ. ਈ. ਐਸ. ਏ. ਟੀ.)
ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਪੋਥੀ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਚਾਇਲਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਇੰਸਟਿਟੂਟ, ਡੁਰਹਮ ਰੀਜਨਲ ਸੈਕਸੁਅਲ ਅਸਾਲਟ ਕੇਅਰ ਸੈਂਟਰ,
ਟੀ. ਏ. ਐਲ. ਕੇ (ਟਾਕ) ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਜਾਨ ਬਾਲ, ਮਿਨਿਸਟ੍ਰੀ ਆਫ ਦੀ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ (ਟੋਰਾਂਟੋ ਖੇਤਰ) ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।
ਸੀ. ਏ. ਐਸ. ਏ. ਟੀ. (ਕਾਸਾਟ) ਆਨਟੇਰੀਓ ਮਿਨਿਸਟ੍ਰੀ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਦਾ ਇਸ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਕ ਦੇ ਉਤੇ ਮੁੜ-ਛਾਤੀ ਅਤੇ ਆਰੰਭਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਲਈ ਪੂੰਜੀ ਖਰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧੰਨਵਾਦ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਪੈਟੀ ਸੈਂਡਰਜ਼ ਦੇ ਵਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅੰਤ ਵਿਚ, ਇਕ ਨਿਜੀ ਨੋਟ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਵਲੋਂ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ, ਸੰਪਾਦਨ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ।॥੦॥

ਕਿਰਪਾਲੁ ਸਤਿਕਾਰ,

ਲੋਗੀ ਬੈਨਿਯੂਕ, ਐਮ. ਐਸ. ਡੈਬਲਿਯੂ., ਆਰ. ਐਸ. ਡੈਬਲਿਯੂ., ਐਡਵ. ਡਿਪ.
ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ, ਸੀ. ਏ. ਐਸ. ਏ. ਟੀ. (ਕਾਸਾਟ)

ਪਰਲ ਰਿਮੇਰ, ਡਿਪ. ਸੀ. ਐਸ., ਐਮ. ਈ. ਐਸ.
ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ, ਟੀ. ਸੀ. ਏ. ਸੀ. (ਟੀਸੀਏਸੀ)

ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇਅਂ ਦੇ ਲਈ ਨੋਟ

ਇਹ ਮੰਨਣਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਛੋਟੀ ਪੋਥੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਰਸ਼ਕ ਟੋਰਾਂਟੋ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਾਪੇ ਅਤੇ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਵੀ, ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਛੋਟੀ ਪੋਥੀ ਟੋਰਾਂਟੋ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤਕ ਵੰਡੀ ਜਾਏਗੀ।

ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ, ਸਬਾਨ-ਹੀਣ ਰੱਖਿਆ ਜਾਏ, ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਲਨਾਂ ਦੀਆਂ ਟੋਰਾਂਟੋ ਵਿਚ ਉਪਲਭਧ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ-ਯੋਗ ਵਿਸ਼ਿਜ਼ਟ ਸਾਧਨਾਂ ਬਾਬਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚ ਉਚਿਤ ਪੇਸ਼ਾਵਰਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸਵਰਾ ਕਰੋ।

ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਕ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਨੋਟਸ ਕਰੋਗੇ ਕਿ ਕੁਝ ਇਕ ਸਬਦ ਇਟਾਲਿਕਸ ਵਿਚ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇਸ ਛੋਟੀ ਪੋਥੀ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਕ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਬਾਬਤ ਸਲਾਹਾਂ ਅਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਸੁਅਗਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ **ਕਾਸ਼ਟ** ਵਿਖੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਿਆਰੇ ਮਾਂ/ਪਿਉ/ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ/ਵਾਲੀ:

ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਜੋ ਕੁਝ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਬਾਬਤ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬੜੇ ਦੁਖੀ ਹਾਂ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਜਾਣੋਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਕੱਲੇ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਅਗਾਹ (ਕੀ ਕੁਝ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ) ਨਾਲ ਨਿਬੜਦੇ ਹੋ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕੀ ਹੈ ਹਨ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਟੱਬਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇਂ ਬੱਚੇ ਲਈ ਬੜੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੋ। ਜੋ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਤੁਸੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਉਹ ਅਣਮੌਲ ਹੈ। ਆਪਣੇਂ/(ਨੀਂ) ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਓ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕਿਨਾਂ/ਕਿਨੀਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਆਪਣੇਂ ਆਪ ਲਈ, ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਟੱਬਰ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰੋ। ਇਹ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਇਕ ਮਹੀਨੇਆਂ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਜਾਣੋਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਨਿੱਕਲ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਨਿੱਕਲ ਜਾਓਗੋ।

ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ।

ਅਸੀਂ ਵੀ ਓਬੋਂ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਆਏ ਹਾਂ।

ਚਾਹਵਾਨੀਂ ਨਾਲ,

ਤਿੰਨ ਮਾਪੇ/ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੋ ਨਿੱਕਲ ਚੁਕੇ ਹਨ।

ਪਰਿਚੈ

ਇਸ ਛੋਟੀ ਪੋਥੀ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਕਥਨ ਅਠ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ
ਲੈ ਕੇ 15,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਪੀਆਂ ਕੈਨੇਡਾ ਭਰ ਅਤੇ ਯੁਨਾਇਟੇਡ ਸਟੇਟਸ ਵਿਚ
ਵੰਡੀਆਂ ਜਾ ਚੁਕਿਆਂ ਹਨ।

ਬੱਚਾ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਮੁੱਖ ਟੀਚੇ:

ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਇਕ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਕ ਇਹ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ
ਹਨ:

- ਬੱਚਾ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਬਾਬਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੀ;
- ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਹਿੱਤ ਬਾਬਤ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ
ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਲਈ ਵਕਾਲਤ
ਕਰਨੀ ਆਦਿ);
- ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਕਿ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦ ਪ੍ਰਤਿ ਪੇਸ਼ਾਵਰ
ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਤਿਕ੍ਰਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ
- ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਤਿ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਣ।

ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਇਆਂ ਕਿ ਹਰ ਟੱਬਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਲੱਖਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਛੋਟੀ
ਪੋਥੀ ਦਾ ਭਾਵ-ਅਰਥ ਇਕ ਆਮ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਕ ਵਾਂਗ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼
ਇਕ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਦਾ ਸਥਾਨ ਲੈਣਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ

ਬੱਚਾ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਜਾਂ ਯੁਵਕ/ਯੁਵਕੀ ਉਤੇ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਿੰਗਕ ਕ੍ਰਿਆ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ। ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਉਮਰਾਂ ਵਿਚ ਅੰਤਰ, ਬੌਧਿਕ ਜਾਂ ਸ਼ਰੀਰਕ ਵਿਕਾਸ, ਬੱਚੇ ਉਤੇ ਇਕ ਅਖਤਿਆਰ ਵਾਲੇ ਰਿਸ਼ਤੇ, ਅਤੇ/ਜਾਂ ਬੱਚੇ ਦੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਉਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਵਿਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

"ਛੋਹਣਾਂ" ਹੀ ਕੇਵਲ ਇਕ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਬੱਚੇ ਦੀ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਅਸਿਹੀਆਂ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ: ਪਲੋਸਣ, ਜਣਨ-ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਉਤੇਜਿਤ ਕਰਨਾਂ, ਆਪਸੀ ਹਥਰਸੀ, ਮੌਖਿਕ (ਉਰਲ) ਸੰਭੋਗ, ਉਂਗਲੀਆਂ, ਪੁਰਸ-ਇੰਦਰੀ ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਯੋਨੀ ਜਾਂ ਗੁਦਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨਾਂ, ਨਾਂਜਾਇਜ਼ ਲਿੰਗਕ ਬੋਲੀ, ਲਿੰਗਕ ਪਰੋਸਾਨੀਂ, ਲਿੰਗਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ, ਸਵੈ-ਦਿਖਲਾਵਾ, ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਾਮ-ਉਕਸਾਉ ਛੋਟੋਆਂ/ਲਿਖਤਾਂ ਜਾਂ ਰੰਡੀ-ਪੇਸ਼ੇ ਦਰਸਾਉਣੋਂ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾਂ।

ਉਲੰਘਣਾਕਾਰੀ ਇਕ ਬੱਚੇ ਕੋਲੋਂ ਲਿੰਗਕ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਧਮਕੀਆਂ, ਰਿਸਵਤਾਂ, ਗਲਤਬਿਆਨੀਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦਬਾਉਆਂ ਰਾਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ। ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਲਗਾਤਾਰ ਆਪਸੀ ਲਿੰਗਕ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਅੰਤਰਵੇਦੀ ਨਮੂਨਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤੇਆਂ ਸਮੇਅਾਂ ਤੇ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰੀ ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਦਾ/ਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਵਾਕਫ ਅਤੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਟੱਬਰ ਵਲੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ/ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਂ ਅਖਤਿਆਰ ਦੀ ਪਦਵੀ ਵਿਚ ਹੰਦਾ/ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 18 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਵਾਲੇਆਂ ਦਾ ਨਾਂਜਾਇਜ਼ ਛਾਇਦਾ ਨਾਂ ਲਏ।

ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਮੁੱਦਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ

ਦੀ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕੱਡ ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ ਲਿੰਗਕ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਬਾਬਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾਂ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਸਮਝਦੀ/ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸਦੀ ਰਜਾਮੰਦੀ ਦੇ ਰਹੀ/ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਰਜਾਮੰਦੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੀ ਕੁਝ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਇਕ ਲਿੰਗਕ ਕ੍ਰਿਆ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਬਾਲਗ-ਬੱਚੇ ਦੇ ਲਿੰਗਕ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਂ ਹੀ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇਆਂ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਉਲੰਘਣਕਾਰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਨੇਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇ ਇਕ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਲਿੰਗਕ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਇਕ ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਸੁਰੀਰਕ ਪ੍ਰਤਿਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਲਿੰਗਕ ਉਤੇਜਨਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਕ ਉਠਾਣ) ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਦੀ ਘਾਟ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਕਾਇਤਾਂ) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਇਕ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਜਾਂ ਕਿ ਬੱਚਾ ਪ੍ਰਤਿਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਿਹਾ/ਰਹੀ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਦਬਾਉ ਅਤੇ ਚਾਲਬਾਜ਼ੀ ਰਹੀਂ ਲਿੰਗਕ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਉਮਰ

- 12 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਕਾਨੂੰਨੀਂ ਤੌਰ ਤੇ ਲਿੰਗਕ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਕਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ।
- ਲਿੰਗਕ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲਈ 14 ਇਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਮਰ ਹੈ।
- ਦੀ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕੱਡ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਭਰੂ ਖੋਜਵੇਂ ਲਿੰਗਕ ਵਰਤਾਉਅਂ ਵਿਚ ਜੁਟਦੇ ਹਨ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ “ਜਵਾਨੀ-ਭਰਪੁਰ ਪਰੀਖਣ”)। ਜੇ ਲਿੰਗਕ ਲਗਾਉ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਏ ਤਾਂ 12 ਅਤੇ 13 ਸਾਲਾਂ ਦਿਆਂ ਉਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਕੇਵਲ 2 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਫੇਰ ਵੀ, ਜੇ ਦੋਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਜਵਾਨ ਕੋਲ ਢੂਜੇ ਉਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪਦਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਮਾਣਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਇਕ 13 ਸਾਲਾਂ ਅਤੇ 15 ਸਾਲਾਂ ਦੇ/ਦੀ ਵਿਚਾਲੇ ਲਿੰਗਕ ਲਗਾਉ ਹੋਣ, ਜਦੋਂ ਤਕ

ਕਿ 15 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਵਾਲਾ/ਵਾਲੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪਦਵੀ ਤੇ ਨਾਂ ਹੋਏ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਇਕ ਕੋਚ ਜਾਂ ਕੈਂਪ ਦਾ ਕੋਸ਼ਲਰ ਵਾਂਗ)।

- ਦੀ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕੱਡ 14 ਤੋਂ 17 ਦੀਆਂ ਉਮਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪਦਵੀ ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇਆਂ ਦੇ ਹੱਥੀਂ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਮਰਾਂ ਦੇ ਸਮਤਲ ਦੇ ਟੀਨ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ/(ਹੀ) ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਲਿੰਗਕ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ/ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪਦਵੀ ਤੇ ਨਾਂ ਹੋਣ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਇਕ 15 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਪੁਰਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਇਕ 20 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਇਸਤਰੀ ਨਾਲ ਲਿੰਗਕ ਲਗਾਉ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਵੀ, ਜੇ 20 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਇਸਤਰੀ ਉਸਦੀ ਟਿਊਟਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਪੁਰਸ਼ ਉਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪਦਵੀ ਤੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਲੰਘਣਾਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਏਗੀ। ਉਸ ਪੁਰਸ਼ ਦੀ ਅਨੁਮਤੀ ਪ੍ਰਮਾਣਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਦੱਸਣਾ

2

ਭੇਦ ਖੋਲਣਾ ਇਕ ਕਾਰਜ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸੁੱਕ ਦੂਜੇਆਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਜਾਂ ਯੁਵਕ ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਭੋਗ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਦਾ ਆਪਣੇ ਮਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਉਤੇ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਕ ਅਧਿਆਪਕ/(ਕਾ) ਜਾਂ ਇਕ ਮਿਤਰ/ਸਹੇਲੀ ਜੇਹ ਜਾਣ ਲੈਣ ਤੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ/(ਡੀ) ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਇਕ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦਾ/ਦੀ ਸਿਕਾਰ ਹੋਇਆ/(ਈ) ਹੈ, ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਅੱਕਸਰ ਐਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਯੱਕਦਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਇਹ ਭੇਦ ਕਿਉਂ ਖੋਲਿਆ।

ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਅਸਧਾਰਣ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਿਆਰ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ/(ਦੀ)। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਿੱਤਤ ਜਾਂ ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾਂ ਚਾਹੁੰਦਾ/(ਦੀ), ਜਾਂ ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ/(ਦੀ) ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਬਤ ਜਾਨਣ ਤੇ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਨਿਬੜ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਤੇ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਧਮਕਾਇਆਂ ਜਾਂ ਚਾਲਸਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇਸ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਬੱਚਾ ਅਜਿਹਾ ਭੇਦ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਖੋਲ ਦਿੱਦਾ/ਦਿੱਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ “ਉਸ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀਂ ਜੋ ਬੋਲ ਕੇ ਦੱਸ ਦਿੱਦਾ/ਦਿੱਦੀ ਹੈ”, ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਭੇਦ ਖੋਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ/ਵਾਲੀ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤਿਕ੍ਰਿਆ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨੀਂ ਹੈ।

ਬੱਚੇ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਦੱਸਦੇ ਹਨ

ਕਈ ਬੱਚੇ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇਆਂ ਸਾਰ ਹੀ ਦੱਸ ਦਿੱਦੇ ਹਨ, ਫੇਰ ਵੀ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੇ। ਅੱਕਸਰ ਬੱਚੇ ਦੱਸਣ ਦੀ ਇੱਤਜ਼ਾਰ ਇਕ ਅਸੀਂਮਿਤ ਸਮੇਂ ਤਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਬੱਚੇ ਇਹ ਸਮਝਣ ਲਈ ਬੜੇ ਛੋਟੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਦੱਸਣਾ ਨਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋਣ। ਉਹ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ, ਜੋ ਹਾਲੇ ਬੋਲਦੇ ਨਹੀਂ, ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜਾਂ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਸ਼ਾਇਦ ਵਾਪਰੀ ਹੋਈ ਹੋਣੀਂ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਨਾਂ ਕਰ ਸਕਣ, ਜਾਂ ਇਹ ਸਕੇਤ ਕਰਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਇਕ ਬੱਚਾ ਸ਼ਾਇਦ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾਂ ਦਾ ਭੇਦ ਨਾ ਖੋਲ ਸਕੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ, ਜਿਸ ਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ, ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਯਾਦਾਸ਼ਤ ਦੇ ਹੁਨਰਾਂ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਵਿਕਾਸਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਕਦੀ ਕਦੀ, ਬੱਚੇ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇਂ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਰਿਹਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ “ਮੈਂ ਅੰਕਲ ਜੋਨ ਵਲ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ/ਚਾਹੁੰਦੀ”)।

ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਲੋਂ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਭੇਦ ਖੋਲ ਦੇਣ ਦੀ ਵਾਧੂ ਸੰਭਾਵਨਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤਸੀਹ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਧਾਰਾਂ ਉਤੇ ਇਹ ਸੱਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ:

- ਖੱਡਾਂ ਵੇਲੇ ਜੋ ਕੁਝ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਜਾਂ ਸੁਣਦੇ ਹੋ;
- ਉਸਦੇ ਵਰਤਾਉ ਵਿਚ ਪਰਿਵਰਤਨ;
- ਚੌਰੀ-ਛੁੱਪੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ/(ਨੀ) ਮਿੱਤਰ/ਸਹੇਲੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦੱਸਦੇਆਂ ਸੁਣ ਲੈਂਦੇ ਹੋ; ਜਾਂ
- ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਜੋ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਡਰਾਂ ਜਾਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਯੁਵਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇਆਂ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇਆਂ ਭੇਦ ਨੂੰ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਖੋਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਯੁਵਕ/ਯੁਵਕੀਆਂ ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਦੱਸ ਕੇ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ/ਵਾਲੀ ਕਿਵੇਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ-ਯੋਗਤਾ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤਾ ਵੀ ਦੱਸ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ।

ਉਹ ਕੀ ਕੁਝ ਹਨ ਜੋ ਇਕ ਬੱਚੇ ਜਾਂ ਯੁਵਕ ਨੂੰ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਬਾਬਤ ਦੱਸਣ
ਤੋਂ ਰੋਕੀ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਇਕ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਵਲ ਭਿੰਨਤਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਹੱਦ ਜਾਂ ਮੁਦੱਤ ਕਿਵੇਂ ਦੀ ਵੀ ਹੋਏ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਵਲੋਂ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਨਾਂ ਦੱਸਣ ਦੇ ਕਈ ਕਾਰਣ ਹੈ ਹਨ। ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆਂ ਕੁਝ ਇਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਇਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਹਟਾਈ ਰੱਖ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ:

ਡਰ

- ਉਹ ਬੱਚੇ ਜੋ ਡਰਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆਂ ਤਾਂ ਧਮਕੀਆਂ ਸੱਚਾਮੁੱਚ ਹੀ ਵਾਪਰਣ ਗੀਆ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭੇਦ ਦੱਸ ਦੇਣ ਕਰਕੇ ਟੱਬਰ ਅੱਡ ਅੱਡ ਹੋ ਜਾਏਗਾ)।
- ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਟੱਬਰ ਵਲੋਂ, ਮਿੱਤਰਾਂ/ਸਹੇਲੀਆਂ ਵਲੋਂ, ਜਾਂ ਕਈ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰੀ ਵਲੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਡਰ, ਦੁਖੀਪਣ, ਜਾਂ ਦੂਜੀਆਂ ਨਿਰਾਸਵਾਦੀ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਕਰ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ।
- ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਡਰ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਕਿ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਬਾਬਤ ਜਾਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੋਕੀ ਉਸ ਨਾਲ ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਵਰਤਾਉ ਕਰਨਗੇ।

ਉਲੜਣਾਤਮਕ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ

- ਜਦੋਂ ਇਕ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਹੋਣੀਂ ਗੁਸੇ, ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਅਤੇ ਡੂੰਘੀ ਉਦਾਸੀ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਜੋ ਸੈਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ, ਉਹੀ ਜਾਣਾਂ/(ਣੀਂ) ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕਰੇਗਾ/(ਗੀ)?
- ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਉਲੜਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ/ਵਾਲੀ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਜਾਂ ਉਸਦਾ/(ਦੀ) ਚਾਹਵਾਨ ਹੈ - ਕੀ ਉਹ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹੇ, ਜਾਂ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾਂ ਬਾਬਤ ਦੱਸ ਦਏ?
- ਇਸਨੂੰ ਸਮਝਣਾਂ ਬਤਾ ਹੀ ਉਲੜਣਾਤਮਕ ਅਤੇ ਔਖਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਨੇ ਪ੍ਰਤਿਕ੍ਰਿਆ ਕੀਤੀ ਹੋਏ।

ਸਵੈ-ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ-ਭਾਵਨਾਂ

- ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਇਹ ਸੋਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਉਸਦਾ ਨਸੀਬ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਿਆਰ, ਧਿਆਨ ਚਾਹੁੰਦਾ/(ਦੀ) ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰੀ ਕੋਲੋਂ ਇਨਾਮ/ਪ੍ਰੀਤੀ-ਭੋਜਨ ਸਵਿਕਾਰ ਕੀਤੇ ਸਨ।
- ਕਈ ਬੱਚੇ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਸਵੈ-ਦੋਸ਼ੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਤੇ ਸੀ, ਪਰ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਫੇਰ ਵੀ ਵਾਪਰੀ ਸੀ।

ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਨਿਰਬਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ

- ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਵੀ ਨਿਰਬਲ ਅਤੇ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ (ਵਾਧੂ ਜੋਖਮ ਵਿਚ) ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਕੀਤਾ, ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਨਾਂ ਰੁਕੀ, ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਇਹ ਸੋਚ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਕਿ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ-ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ/(ਦੀ)।
- ਕਈ ਬੱਚੇ ਵੱਖਰੇਪਣ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਮਦਦ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਲਈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ/ਹੁੰਦੀ, ਜਾਂ ਉਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- ਬੱਚੇ ਆਪਣੀ ਸੁਖ-ਸਾਂਦ, ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਮਾਪਿਆਂ/ਦੇਖ-ਭਾਲ ਉਤੇ ਬਹੁਤ ਨਿਰਭਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਚਿੱਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਭੇਦ ਖੁੱਲ ਜਾਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕੋਣ ਕਰੇਗਾ/(ਗੀ)।

ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸੰਭਵ ਸੰਕੇਤ

ਕਈ ਬੱਚੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ, ਸੰਕੇਤਾਂ ਜਾਂ ਸੂਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਸੱਕ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਵਾਪਰੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਕੇਤ (ਇੰਡੀਕ੍ਰੇਟਰਜ਼) ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਸੁਰੀਰਕ, ਵਰਤਾਉ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਨੂੰ ਨੋਟਸ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਇਸਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਈ ਸੰਕੇਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹੋਣੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟੱਬਰ ਵਿਚ ਮੌਤ, ਜਾਂ ਇਕ ਟੱਬਰੀ ਵੱਖਰਾਪਣ ਦੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਵਾਪਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਚਿੱਤਾਵਾਂ ਬਾਬਤ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਚਿਲਡਰਿੰਸ ਏਡ ਸੋਸਾਇਟੀ (ਸੀ ਏ ਐਸ) ਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰੋ।

ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸੰਭਵ ਸੰਕੇਤ

- ਹਿੱਕ, ਜਣਨ-ਅੰਗਾਂ ਜਾਂ ਚਿੱਤੜਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਉਤੇ ਬਿਆਨ ਨਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਖਮਾ।
- ਲਹੂ-ਲੁਹਾਨ ਕੱਪੜੇ।
- ਪਿਸ਼ਾਬ ਜਾਂ ਟੱਟੀ ਵਿਚ ਲਹੂ।
- ਜਣਨ-ਅੰਗਾਂ ਜਾਂ ਚਿੱਤੜਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਪੀੜ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ।
- ਜਣਨ-ਅੰਗਾਂ ਜਾਂ ਚਿੱਤੜਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਉਤੇ ਵਿਲੱਖਣੇਂ ਜਾਂ ਵਾਧੂ ਖਾਰਸ਼।
- ਬੈਠਿਆਂ ਜਾਂ ਤੁਰਦੇਆਂ ਪੀੜ ਹੋਣੀਂ।
- ਸੰਭੋਗ ਰਾਹੀਂ ਸੰਚਾਰ ਫੂਤ-ਰੋਗ।
- ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਜਾਣਾ।

(ਡਾਕਟਰੀ ਧਿਆਨ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਸੁਰੀਰਕ ਸੰਕੇਤਾਂ ਲਈ “ਮੈਡੀਕਲ ਅਟੈਨਸ਼ਨ” ਸੱਦੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅਧਿਆਇ 4 ਦੇ ਖੰਡ ਵਿਚ ਵੇਖੋ)

ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸੰਭਵ ਵਰਤਾਉ/ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸੰਕੇਤ

- ਬੱਚੇ ਦੀ ਉਮਰ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਪੱਧਰ ਵਜੋਂ ਆਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਿੰਗਕ ਗਿਆਨ ਜਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣੀਂ।
- ਪਛਾਖਤੇ ਵਰਤਾਉ (ਇਕ ਵਰਤਾਉ ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਲੱਗੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦਾ/ਦੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੰਗੂਠਾ ਚੁੰਘਣਾ, ਬਿਸਤਰੇ ਵਿਚ ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਰ ਦੇਣਾ)।
- ਦੂਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਜੋਰ ਜਾਂ ਲੁਕਾਉ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇਆਂ ਹੋਇਆਂ ਲਿੰਗਕ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨਾਂ।
- ਬਾਲਗੀ ਲਿੰਗਕ ਹਰਕਤਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨੀਂ।
- ਨੀਂਦ ਵਿਚ ਵਿਘਨ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭੈਤੇ ਸੁਫ਼ਨੇ ਆਉਣੇ)
- ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਲਿਖਣਾਂ ਜਾਂ ਕਲਕਾਰੀ ਕਰਨਾਂ।
- ਮਨੋ-ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਨਾਂ ਕੀਤੇ ਸਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀਆਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਵੈ-ਸਿਮਟਾਉ ਜਾਂ ਆਕ੍ਰਮਣਸੀਲ ਹੋਣਾ)।
- ਨਿੱਘੇਪਣ ਜਾਂ ਨੇੜੇਪਣ ਤੋਂ ਅਸਧਾਰਣ ਡਰ ਰੱਖਣਾਂ।
- ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੱਛਣਾਂ ਵਾਲੇ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਇਕ ਅਸਧਾਰਣ ਡਰ ਰੱਖਣਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਝੂੰਘੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਾਲੇ)।
ਕਿਸੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਡਰਨਾਂ।

- ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵਿਚ ਯੱਕਦਨ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀਆਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਵਜਨ ਵਿਚ ਘਾਟਾ ਜਾਂ ਵਾਧਾ ਆ ਜਾਣਾ)।
- ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਕਰਤੱਵ-ਨਿਭਾਉ ਵਿਚ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਆ ਜਾਣੀਂ।
- ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਵਿਚ ਦੇਰੀਆਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਸ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਬੋਲੀ ਜਾਂ ਗਤੀਕਾਰ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨਾਂ ਕਰਨੀਂ)।
- ਦੁਖਦਾਈ-ਹੋਣੀਆਂ-ਉਪਰੰਤ ਤਣਾਉਵੀ ਖਲਬਲੀ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ (ਇਕ ਦੁਖਦਾਈ-ਹੋਣੀਂ, ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਜੋ ਭੁੱਲਦੀ ਨਹੀਂ, ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਿਛੱਲ-ਝਾਤੀਆਂ ਜੇਡੂਆਂ ਕਿ ਯਾਦਾਂ ਹਨ ਜੋ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਮੁੜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਪਿਆ/ਪਈ ਹੋਇਆ/ਹੋਈ ਹੈ। ਪਿਛੱਲ-ਝਾਤੀਆਂ ਦੇ ਹੋਣ ਨਾਲ ਬੇਚੈਨੀਂ, ਦਿਲ ਦੀ ਤੇਜ਼ ਧੜਕਨ ਅਤੇ ਤਣਾਉ ਜਾਂ ਡਰ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਅਕਸਰ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ)।
- ਕਿਸੇ ਜਾਣੂ ਕਾਰਣ ਦੇ ਬਾਵੇਰ ਹੀ ਸ਼ਰੀਰਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਰ ਅਤੇ ਛਿੱਡ ਵਿਚ ਪੀੜਿਾਂ)।
- (ਘਰੋਂ) ਭੱਜ ਜਾਣਾਂ।
- ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲੈਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਯਤਨ।
- ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਵਰਤਾਉ ਵਿਚ ਰੁੱਝਣਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਜਾਂ ਨਸ਼ੀਲੀ ਦਵਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ/ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ, ਵੱਢਣਾਂ, ਰੰਡੀਪੁਣਾਂ ਕਰਨਾਂ)।

ਦੱਸ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ

ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡਾ/(ਡੀ) ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਵਾਪਰੀ ਹੋਈ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਬਾਬਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਾਲ ਪ੍ਰਤਿਕ੍ਰਿਆ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕੀ ਕੁਝ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਇਹ ਉਸਦੇ ਲਈ ਇਸ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾਂ ਨਾਲ ਮੰਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਬੜਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਇਕ ਬੱਚਾ, ਜੋ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੇ ਕਿ ਘੱਟੋਂ ਘੱਟ ਇਕ ਮਾਂ ਜਾਂ ਪਿਉ ਜਾਂ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ/ਵਾਲੀ ਉਸ ਉਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਦਿੰਦਾ/ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਇਸ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਵਿਚੋਂ ਤਾਬੇ ਆ ਜਾਣਾਂ ਬਹੁਤ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਵੇਖਦੇ ਜਾਂ ਸੁਣਦੇ ਹੋ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਬੱਚਾ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰੋ: (ਵੇਖੋ ਅਧਿਆਇ 3 ਬੱਚਾ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸ਼ੱਕਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨਾ)

1. ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਉਤੇ ਕਾਬੂ ਰੱਖੋ।

ਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰੋ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਖੁੱਲਕੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰੀ ਉਤੇ ਕੋਈ ਗੁੱਸਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਤੇ ਕਾਬੂ ਰੱਖੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡਾ/(ਡੀ) ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਇਹ ਸਮਝ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੁੱਸਾ ਉਸ ਉਤੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ।

2. ਦਿਲਾਸਾ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ।

ਅਗਾਂਹ ਵਧੋ, ਬਾਹਾਂ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦਿਓ। ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖੋ। ਕੁਝ ਮੋਹਲਤ-ਮੁੱਦਤ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਛਾਵਾਨ ਰਹੋ। ਅਜਿਹੇ ਵੇਲੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਬੱਚੇ ਕਿਸੇ ਵਲੋਂ ਵੀ ਛੋਹਿਆ ਜਾਣਾਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ।

3. ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕੁਝ ਦੱਸਦੇਆਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਲਾਓ:

- ਇਹ ਕੁਝ ਦੂਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ;
- ਦੱਸ ਦੇਣਾਂ ਇੱਕ ਬਹਾਦਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਉਤੇ ਮਾਣ ਹੈ;
- ਉਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰੋਗੇ, ਜੋ ਕੁਝ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ;
- ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਧਿਆਰ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਹੋ; ਅਤੇ

- ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਕਦੀ ਵੀ ਆ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ।

4. ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਉਮਰ ਅਤੇ ਹੁਨਰਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਰਹੋ।

ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੋਲ-ਕੁਬੋਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਸੁਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨ ਦਿਓ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਕੇਵਲ ਇਹ ਹੀ ਇਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਜਾਣਦਾ/(ਦੀ) ਹੋਏ। ਸਬਰ ਰੱਖੋ, ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਔਖਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਵੇਰਵਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਜਾਂ ਅਦਲ-ਬਦਲ ਨਾਂ ਕਰੋ। ਛਾਣ-ਬੀਣ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾਂ ਦੱਸਦੇਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਸੁਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਏ।

5. ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੀ ਪੁੱਛੋ ਜੇਤ੍ਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾਂ ਬਾਬਤ ਦੱਸਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸੁਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਰ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੋਏ। “ਕੀ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈਂ ਕਿ ਕੀ ਹੋਇਆ ਸੀ?” “ਅਗਾਂਹ ਕੀ ਹੋਇਆ ਸੀ?”

ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਹੀ ਦੱਸਣ ਦਿਓ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਉਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ।

6. ਸੁਝਾਉ-ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਡਰਾਉਣੇ ਸ਼ਬਦ ਪੁੱਛਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੋ ਅਤੇ ਵੇਰਵੇਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵਧੇਰੀ ਧੱਕਾ-ਸ਼ਾਹੀ ਨਾਂ ਕਰੋ।

ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਂ ਪੁੱਛੋ, “ਕੀ ਉਸਨੇ ਤੈਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ ਛੋਹਿਆ ਸੀ?” ਜਾਂ “ਕੀ ਤੈਨੂੰ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅੰਕਲ ਹੀ ਸੀ?”

ਡਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੋ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਲਾਤਕਾਰ, ਅਨੁਚਿਤ ਭੋਗ (ਇਨਸੈਸਟ), ਛੇੜਖਾਨੀਂ, ਬੱਚਾ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਕੈਦ ਆਦਿ)।

ਇਹ ਪੁੱਛਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਇਹ-ਕੁਝ “ਕਿਉਂ” ਹੋਇਆ ਹੋਏਗਾ। ਵੇਰਵੇਆਂ ਲਈ ਵਧੇਰੀ ਧੱਕਾ-ਸ਼ਾਹੀ ਕਰਨੀਂ, ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁੱਛਣਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਹਾ, ਉਸਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਮਿਲਣ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ।

7. ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਅਗਾਂਹ ਕੀ ਕੁਝ ਹੋਏਗਾ

ਅਜਿਹੇ ਵਾਅਦੇ ਨਾਂ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਪੂਰੇਆਂ ਨਾਂ ਕਰ ਸਕੋ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਜੇ ਬੱਚਾ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਨੂੰ “ਗੁਪਤ” ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਰੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਰਾਜੀ ਨਾਂ ਹੋਵੋ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣ ਲਈ, ਜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ/ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਗੁਪਤ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਵੰਡ-ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਵੰਡ-ਵਰਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ “ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾਂ ਹੈ।”

8. ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਸਾਦੇਪਣ ਅਤੇ ਖਰੋਪਣ ਨਾਲ ਦਿਓ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਨਾਂ ਡਰੋ ਕਿ “ਮੈਨੂੰ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ” ਜਾਂ “ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ/(ਦੀ)”।

ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਭਰਣਗੇ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲੈ ਆਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੋਗੇ।

ਮਨੁੱਖਤ ਉੱਤਰ ਨਾਂ ਬਣਾਓ। ਉਧਾਹਰਣ ਲਈ, ਜੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਏ, “ਕੀ ਡੈਡੀ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿਚ ਜਾਣਾਂ ਪਏਗਾ?” ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾਂ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ, “ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੂਜੇ ਲੋਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।”

ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਨਣ ਦੀ ਲੋੜ ਜਾਂ ਚਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਹੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਹ ਪੁੱਛਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੇਗੀ ਕਿ ਕਿਨੀਂ ਕੁ ਵੰਡ-ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀਂ ਹੈ।

(ਇਸ ਤੋਂ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ: ਰਾਇਸੇਰ, ਪੀ ਐਂਡ ਪ੍ਰੈਗਰ ਬੀ (1998)। “ਜੀਚਿਗ ਆਉਟ: ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾਤ ਕਰਨੀਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ-ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਮੌਲ ਨਾਲ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਕਰ ਰਹੇ।” ਟੋਰਾਟੋ ਆਈ ਟੀ ਪੀ ਨੈਲਸਨ।)

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸੱਕ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਇਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਹ ਇਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਨ ਦੇ ਜੋਖਮ ਵਿਚ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਸੱਕ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਇਹ ਲੋਤੀਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਇਕ ਚਿਲਡਰੰਸ ਏਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਕਰੋ।

ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਦੂਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਦੱਸਣ ਵੇਲੇ ਜੋ
ਕੁਝ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕਹਿਣਾਂ
ਭੁੱਲ ਗਏ ਸੀ, ਉਸਦੇ ਮੁੜ-ਦਰਸ਼ਨ
ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਾਂ ਡਰੋ।

ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕੁਝ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ:

- ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਇਨਕਾਰ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਮੱਸਿਆ
- ਗੁੱਸਾ
- ਦੋਸ਼ੀ
- ਉਦਾਸੀ
- ਡਰ
- ਭੰਬਲ-ਭੂਸਾ

ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਜਾਨਣ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤਿਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪਾਉਣੀਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਬਚੀ ਹੀ ਦੁੱਖ-ਦਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਣਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਕਿਸਨੇਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਹਾਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਉਲੰਘਣਕਾਰੀ ਇਕ ਅਜਿਹਾ/(ਹੀ) ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਪਿਆਰ, ਆਦਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਸ ਬਾਬਤ ਵਿਰੋਧਤਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾਂ ਕੋਈ ਅਸਧਾਰਣ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇਂ ਆਪ ਨੂੰ ਇਕ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਘੁਮਣ ਘੇਰੀਆਂ ਵਾਲੇ ਝੂਟੇ ਉਤੇ ਸਵਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਇਕ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਸੱਕ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਮਾਂ/ਪਿਉ/ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ/ਵਾਲੀ ਉਤੇ ਵਧੇਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਹੁੰਦੇਅਂ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਾਲ, ਜੇ ਇਸਦਾ ਭੇਦ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲਿਆ ਸੀ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੌਲ ਹਾਲੇ ਵੀ ਅਣਨਜਿਠੇ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ “ਮੁੜ-ਮਹਿਸੂਸ” ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਟੱਬਰ ਦੇ ਢੂਜੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਯੋਗਤਾ ਉਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇਂ ਆਪ ਲਈ ਇਕ ਕੋਂਸਲਿੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਇਕ ਚੰਗਾ ਸਮਾਂ ਹੋਏਗਾ। (ਵੇਖੋ ਅਧਿਆਇ 7, ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਸੇਵਾਵਾਂ)।

ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਟੱਬਰ ਦੇ ਸਿੱਝਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਸਲਾਹਵਾਂ

ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆਂ ਸਲਾਹਵਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਟੱਬਰ ਦੇ ਲਈ ਭੇਦ ਖੁੱਲ ਜਾਣ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੀ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੱਝਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

1. ਟੱਬਰ ਵਿਚ ਗੜਬੜ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰੋ

ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਟੱਬਰ ਲਈ ਇਕ ਅੱਖਾ ਵੇਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲਲਕਾਰੀ ਤਜਰਬੇਆਂ ਅਤੇ ਅਣਲੋੜੀਂਦੇ ਅੱਡ-ਪੁਣੇਆਂ ਤੋਂ ਪਰਹੋਜ਼ ਕਰਦੇਆਂ ਹੋਇਆਂ, ਨਿੱਤ-ਨੇਮਾਂ ਅਤੇ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰੋ।

2. ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਦੂਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾਂ ਦੀ ਸੁੱਝ-ਸਮਝ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ।

ਤੁਹਾਡੇ ਦੂਜੇ ਬੱਚੇ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਬਤ ਉਲੜ ਅਤੇ ਡਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਆਪਣੇ/(ਹੀ) ਭਾਈ/ਭੇਣ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਂ ਕਰ ਪਾਊਣ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦਿਓ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਤਜਰਬੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਬਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਏ।

3. ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ/(ਡੀ) ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਪਿਛਾਂਹ ਵਲ ਪਰਤ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ।
ਤੁਹਾਡਾ/(ਡੀ) ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਡਰ ਅਤੇ ਵਤੀਰੇ ਜਾਂ “ਬਾਲ-ਪਣ” ਕਰ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਜੋ ਕਾਥੂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਮੁਤਾ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਵਾਉ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਤਜਰਬੇਆਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸੋ ਕਿ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏਗਾ/(ਗੀ)। ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਵਿਚ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀਂ ਵਧੇਰੇ ਨੇਤੇ ਹੋ ਕੇ, ਲੜਕੇਪਣ ਅਤੇ ਚਿੱਤਾਜਨਕ ਵਤੀਰੇ ਉਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੱਦਬੰਦੀਆਂ ਰੱਖਦੇਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

4. ਬਿਸਤਰੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ।

ਕਈ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਤ ਦੇ ਵੇਲੇ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਅਤੇ ਬਿਸਤਰੇ ਦੇ ਵੇਲੇ ਦੇ ਡਰਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਝਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ/(ਡੀ) ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਤ ਦੀ ਬੱਤੀ, ਬੈਡ-ਰੂਮ ਦਾ ਬੁਗ ਖੁੱਲਾ ਰੱਖਣਾ)। ਵਾਪਰੀ ਹੋਈ ਘਟਨਾਂ ਬਾਬਤ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਯਾਦ ਦਿਲਾਇਣ ਦੇ ਸੰਜੋਗ ਉਤੇ ਹੱਦਬੰਦੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੋ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਬੈਡ-ਰੂਮ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀ ਸੀ, ਸਾਜ਼-ਸਮਾਨ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਨੂੰ ਬਦਲੋ ਜਾਂ ਕਮਰੇ ਬਦਲੋ। ਵਾਧੂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕੋਂਸਲਰ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹੋ।

5. ਜਿਸ ਉਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਲਉ

ਇਕ ਮਾਂ/ਪਿਉ ਨੂੰ ਦੇ ਹੋਇਆਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਇਦ ਆਪਣੇਂ ਆਪ ਤੇ, ਲੋਕਾਂ ਬਾਬਤ ਨਿਰਣੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਬਾਬਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਅਜਿਹੇ ਵੇਲੇ ਵੀ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਦੂਰ ਭੱਜ ਜਾਣਾਂ, ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ/ਵਾਲੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾਂ ਚਾਹੋਗੇ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਭ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਆਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਅਤੇ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵਿਚ ਵਿਘਨ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨਾਂ ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਲਈ, ਬਲਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਈ ਇਕ ਅਜਿਹੇ/(ਹੀ) ਕੋਲੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਲਉ ਜਿਸ ਉਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋ।

6. ਇਕ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਨਾਲ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਕਰੋ

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀਆਂ-ਸੁਲਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤਿਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਸੌਚਦੇਆਂ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਕਿਉਂ ਵਾਪਰੀ। ਸਹੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸਾਧਨਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਾਵਨਾਤਮਕ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇਆਂ ਬਾਬਤ ਸਹਾਇਤਾ

ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਬਾਬਤ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ/ਦੀ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੋਗੇ। ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ/(ਡੀ) ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਆਪਣੇ/(ਣੀ) ਸਿਹਤ, ਵਿਕਾਸ, ਅਤੇ/ਜਾਂ ਲਿੰਗੀ-ਖਿੱਚ ਦੀ ਬਾਬਤ ਚਿੰਤਤ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਮੁਤ-ਭਰੋਸਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

7. ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਓ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਬਾਬਤ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।

ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵੇਲੇ ਵਿਸ਼ੁਆਂਤ ਰਹੋ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਵਧਾ-ਚੜ੍ਹਾ ਦੇਣ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਤੀਬਰ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਨਾਲ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਦੋਸ਼ੀ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਨੂੰ ਧਮਕਾਉਣਾ) ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਲਈ ਇਕ ਕੁਚਲੇਅਾ/ਕੁਚਲੀ ਹੋਇਆ/(ਣੀ) ਜਾਂ ਭੈ-ਭੀਤ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਦੁਖਦਾਈ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੋ ਕਿ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ।

8. ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸੋ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਨੌ-ਜ਼ਾਅਨ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਨਾਂ ਸਮਝ ਸਕਣ ਕਿ ਇਕ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਦੱਸ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕੀ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਬਾਬਤ ਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਕ੍ਰਿਆ ਉਤੇ ਹੈਰਾਨ ਜਾਂ ਉਲੜ ਵੀ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ/(ਡੀ) ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਉਸ ਲਈ ਲੋੜੀਦੀ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਹੋਰ ਵੀ ਅੱਖੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕੀ ਹੈ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡਾ ਕੰਮ ਉਸਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨਾਂ ਹੈ।

9. ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਇਕ (ਜੋਰਨਲ) ਵਹੀ-ਖਾਤਾ ਕੋਲ ਰੱਖੋ ਇਕ ਜੋਰਨਲ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਵਤੀਰੇ ਵਿਚ ਅਈਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਨੋਟਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਤਾਤਨਾਂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਘਰ ਵਿਚ, ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਅਤੇ ਮਿੱਤਰਾਂ/ਸਹੇਲੀਆਂ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ/ਰਹੀ ਹੈ।

ਜੋ ਕੁਝ ਤੁਹਾਡਾ/(ਡੀ) ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਕਹਿੰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ, ਉਹ ਕੁਝ ਲਿਖਣ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਬਦਲਦੇ ਹੋਏ ਵਤੀਰੇਆਂ ਉਤੇ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵਾਪਰੀ ਹੋਈ ਘਟਨਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਵਧੇ ਵਿਚ, ਇਕ ਜੋਰਨਲ ਬੇਰਪਿਊਟਿਕ ਕਾਰਜ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਈ ਇਕ ਮੁੱਲਵਾਨ ਐਜ਼ਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਕ ਜੋਰਨਲ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਕ ਓਹਲੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵੀ ਸਹਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

10. ਮਨ-ਬਹਿਲਾਵਾ ਵੀ ਕਰਨਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖੋ।

ਇਕ ਟੱਬਰ ਹੁੰਦੇਆਂ ਘੁਮਣ-ਫਿਰਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣ ਵਾਲੇ ਹਾਸੇ-ਮਖੋਲ ਵਾਲੀਆਂ ਚਹਲ-ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਦਬਾਓ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲੇਗੀ।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਦਾ ਇਕ ਸਥਿਰ ਸਾਧਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ, ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਈ ਵੀ ਵਿਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਹੋਏ।

ਜਦੋਂ ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਮੁੱਕਰ (ਰੀਕੈਟ) ਜਾਂਦਾ/ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਕਈ ਬੱਚੇ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ, ਇਹ ਦਾਅਵੇਂ ਕਰਦੇਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੁੱਕਰ ਜਾਂਦੇ (ਰੀਕੈਟ) ਜਾਂ “ਮੁੜ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲੈਂਦੇ” ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਭੇਤ ਖੋਲਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਵੀ ਵਾਪਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਮੁੱਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਵਾਪਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਛਾਣ-ਬੀਣ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰੁਕੇਗੀ।

ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਮੁੱਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਕਿਉਂ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਕੁਝ ਇਕ ਕਾਰਣ ਇਹ ਹਨ:

- ਟੱਬਰ ਜਾਂ ਮਿਤਰਾਂ/ਸਹੇਲੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਥੋੜ੍ਹੀ;
- ਟੱਬਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਮਿੱਤਰਾਂ/ਸਹੇਲੀਆਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਹੋਏ ਉਲੰਘਣਾਂਕਾਰ ਵਲੋਂ ਧਮਕੀਆਂ ਜਾਂ ਦਬਾਓ;
- ਛਾਣ-ਬੀਣ ਦੇ ਕਾਰਣਾਂ ਕਰਕੇ ਬੇਚੈਨੀਂ, ਛੁੱਟ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦਖਲ ਦੇਣ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਣ ਵਿਚ ਸਮੱਸਿਆ;
- ਟੱਬਰ ਵਿਚ ਦੁੱਖ ਲੈ ਆਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾਂ, ਇਹ ਡਰ ਰਹਿਣੇਂ ਕਿ ਕਿਤੇ ਟੱਬਰ ਅੱਡੇ-ਅੱਡ ਨਾਂ ਹੋ ਜਾਣੇ;
- ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਹੋਏ ਉਲੰਘਣਾਂਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਏ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੋਸ਼ (ਚਾਰਜਸ ਲੋਈਡ) ਵਲੋਂ ਜਵਾਬੀ ਕਰਮ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਹੋਏ ਉਲੰਘਣਾਂਕਾਰ ਦਾ ਕੈਦ ਵਿਚ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦਾ ਡਰ; ਅਤੇ
- ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਬਾਬਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਗਵਾਹੀ (ਟੈਸਟੀਫਾਈ) ਦੇਣ ਬਾਬਤ ਚਿੰਤਾਵਾਂ।

ਜੇ ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਮੁੱਕਰ ਜਾਂਦਾ/ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਸਰਵਉੱਤਮ ਜਵਾਬੀ ਕਰਮ ਇਹ ਹੀ ਹੋਏਗਾ ਕਿ ਇਕ ਮਾਂ/ਪਿਉ/ਦੇਖ-ਭਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਤਾ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਬੇ-ਸ਼ਰਤੀਆ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਰਹੇ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਅਤੇ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ:

- ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁਸੇ ਹੋ ਜਾਂਦਾ/ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਝਾਉਂਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੇ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਸੀ;
- ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਉਤੇ ਇਕ ਦਬਾਓ ਪਾਉਂਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਬਦਲ ਦਏ;
- ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕੀ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਸੀ; ਅਤੇ/ਜਾਂ
- ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿਖਾਉਂਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਕਰੇ ਜੋ ਵਾਪਰੇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

3

ਇਕ ਬੱਚਾ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸੱਕਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨੀ

ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਸਾਰ

ਅੋਨਟੋਰਿਓ ਵਿਚ ਦੀ ਚਾਇਲਡ ਐਂਡ ਫੈਮਲੀ ਸਰਵਸਸ ਐਕਟ ਇਹ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸੱਕ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਜੋਖਮ ਵਿਚ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਬਾਬਤ ਕੀ ਕਰਨਾਂ ਹੈ। ਇਕ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਬਾਬਤ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇਅਾ ਸਾਰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਕੀ ਕੁਝ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ।

- ਅਜਿਹਾ/(ਹੀ) ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਜਨਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 16 ਵੇਂ ਜਨਮ ਦਿਨ ਤਕ ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਹੈ।
- ਜਦੋਂ ਇਕ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਸੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹਰ ਇਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ਾਵਰਾਨਾਂ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਥਾਨੀਂ ਚਿਲਡਰਨ ਏਡ ਸੋਸਾਇਟੀ (ਸੀ ਏ ਐਸ) ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨਾ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੱਕ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਣ ਦਾ ਜੋਖਮ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਇਸਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਲੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ।
- ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਵਧੇਰੇ ਸੱਕ ਜਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦੋਬਾਰਾ ਇਕ ਚਿਲਡਰਨ ਏਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਹੋਰ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਚੁਕਿਆਂ ਹੋਣ।

ਜੇ ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਇਕ ਤੁਰੰਤ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿਚ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਲੀਸ ਸੱਦਣ ਲਈ 911 ਤੇ ਕਾਲ ਕਰ

ਬੱਚਾ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸੱਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨੀ

ਇਕ ਬੱਚਾ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਕ ਸੱਕ ਹੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ ਹੈ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਰਵਉਂਤਮ ਗੱਲ ਹੋਏਗੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਕ ਲਈ ਸੀ ਈ ਐਸ ਵਿਖੇ ਇਕ ਚਾਇਲਡ ਪ੍ਰੈਟੈਕਸ਼ਨ ਵਰਕਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰੋ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਦੀ ਬਾਬਤ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਜੇ ਇਕ ਸੀ ਏ ਐਸ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਤੁਹਾਡਾ ਪਹਿਲਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ਤਾਂ ਵਰਕਰ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸ ਦਿਓ। ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਬੱਚਾ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਇਕ ਗੁਮਨਾਮ ਰਹਿੰਦੇਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣਾਂ ਨਾਂ ਛੱਡਣਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ)।

ਕਈ ਕਮਿਊਨਿਟੀਆਂ ਵਿਚ ਚਿਲਡਰਨ ਏਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਇਕ ਫੈਮਲੀ ਐਂਡ ਚਿਲਡਰਨ ਸਰਵਸਸ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਇਕ ਏਜੈਂਸੀ ਇਕ ਧਰਮ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਸੀ ਏ ਐਸ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੋ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਧਰਮ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀ ਏ ਐਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਸੱਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੋ।

ਸੀ ਏ ਐਸ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇਆਂ ਤੋਂ ਭਾਲੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ:

- “ਐਮਰਜੰਸੀ ਨੰਬਰਸ” ਦੇ ਹੇਠਾਂ;
- ਟੈਲਿਫੋਨ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਦੀਆਂ ਬਿਜ਼ਨੈਸ ਸੁਚੀਆਂ ਵਿਚੋਂ;
- ਇਕ ਸਥਾਨੀਂ ਜਾਂ ਖੇਤਰੀ ਪੁਲੀਸ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ;
- ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ 411 ਤੇ ਕਾਲ ਕਰਕੇ; ਅਤੇ
- ਅੱਨਟੋਰਿਓ ਵਿਚ ਅੱਨ ਲਾਇਨ ਵੈਬ ਸਾਇਟ: <http://www.oacas.org>.

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸੱਕਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਚਿਲਡਰਨ ਏਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ 24 ਘੰਟੇ, ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ 7 ਦਿਨ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਦੇ ਆਮ ਘੰਟੇਆਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਇਟ ਇਕ ਆਂਸਰਿੰਗ ਸੇਵਾ ਸੁਣੋਗੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਛੱਡਣਾਂ ਪਏਗਾ ਜਿਥੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤਕ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸਦੇ ਬਾਅਦ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਕ ਚਾਇਲਡ ਪ੍ਰੈਟੈਕਸ਼ਨ ਵਰਕਰ ਵਲੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਲ ਆਉਣੀਂ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਸੰਦੇਸ਼ ਛੱਡ ਦੇਣਾਂ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਵਰਕਰ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਕਰਨੀਂ ਪਏਗੀ।

ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾਂ

ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਕਰਕੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ ਬੱਚਾ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੋਸ਼ਾਂ (ਚਾਰਜਸ) ਦਾ ਸਾਹਮਣਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ 1,000 ਡਾਲਰਾਂ ਤਕ ਦਾ ਜ਼ਰਮਾਨਾਂ ਭੁਗਤ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਦੇਣਦਾਰੀ (ਲਾਈਬਿਲਿਟੀ) ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ

ਜੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਇਕ ਸੱਕ ਦੇ ਹੋਣਾਂ ਬੱਚਾ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਦੇਣਦਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਇਕ ਚੰਗੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤੰਗੀ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਲਈ।

ਭੇਤਦਾਰੀ

ਕਈ ਰਿਸ਼ਤੇ-ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਇਕ ਡਾਕਟਰ ਅਤੇ ਰੋਗੀ ਜਾਂ ਗ੍ਰੰਥੀ/ਪੰਡਤ/ਪਾਦਰੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਕ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ। ਫੇਰ ਵੀ, ਜੇ ਇਕ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸੱਕ ਹੋਏ ਤਾਂ ਭੇਤਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿਨੀਆਂ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ-ਸਬੰਧ ਹੋਣ, ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਤਵ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹੋਇਆਂ ਇਕ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨੀ ਹੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਭੇਤਦਾਰੀ ਦਾ ਕੇਵਲ ਇਕ ਹੀ ਹਿਸ਼ਤਾ-ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਇਕ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਗਾਹਕ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਇਕ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੇ ਹੋਰ ਵੀ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਵਾਪਰਣ ਦੇ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਚਿਲਡਰਨਸ ਏਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਕਰਨ, ਜਿੱਬੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਏ, ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆਂ ਲਈ ਇਕ ਸਰਵਉਤਮ ਯੋਜਨਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ।

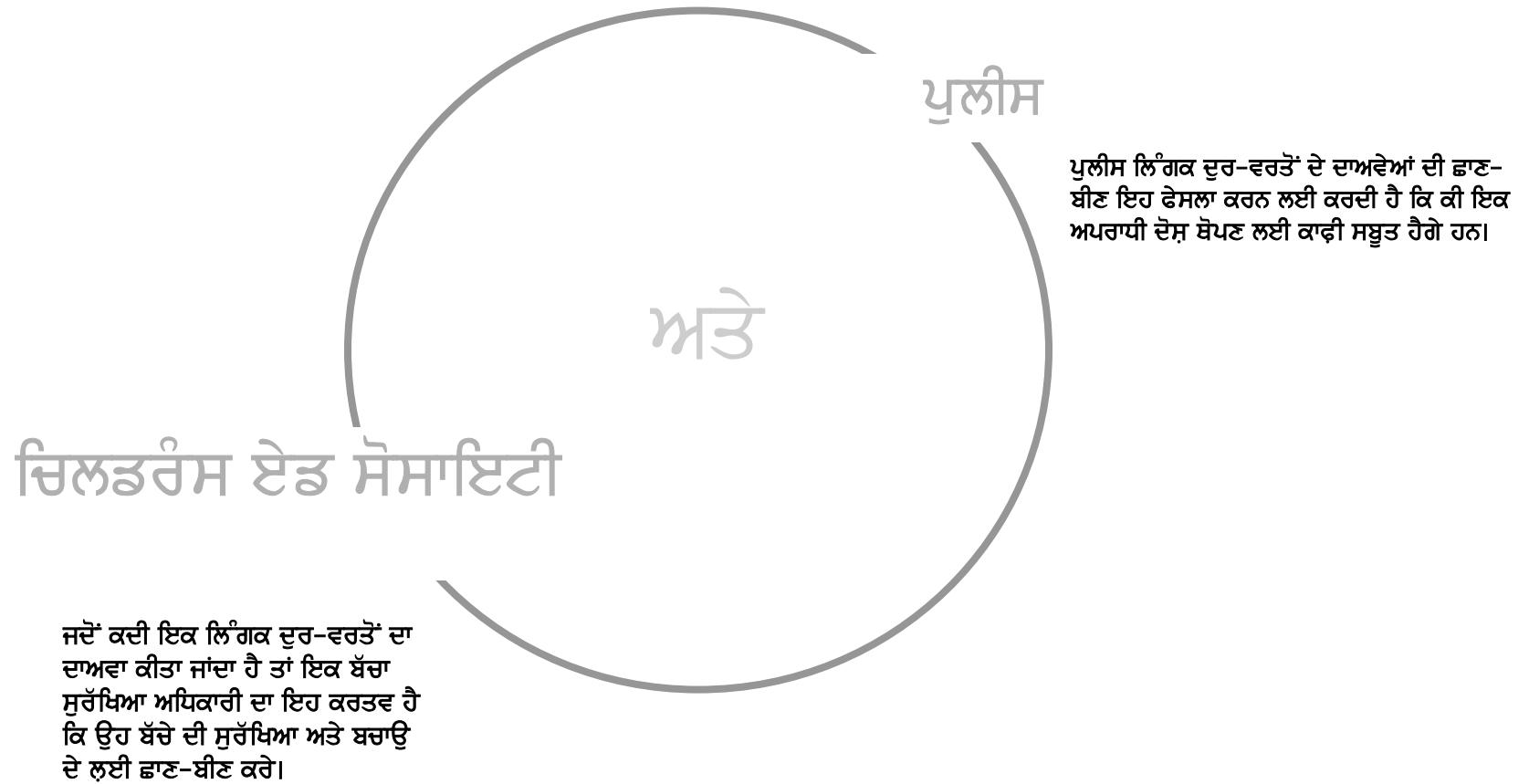
4

ਛਾਣ-ਬੀਣ

ਇਕ ਬੱਚਾ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸੱਕ ਹੋਣ ਤੇ ਚਿਲਡਰਿੰਸ ਏਡ ਸੋਸਾਇਟੀ(ਸੀ ਏ ਐਸ) ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਵਲੋਂ ਪਾਲਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਕ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਟੋਰਾਂਟੋ ਵਿਚ ਇਸਨੂੰ “ਪਰੋਟੋਲ ਫੋਰ ਜੋਇੰਟ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨਸ ਏਂਡ ਫਿਸਿਕਲ ਐਂਡ ਸੈਕਸ਼ਨਾਲ ਐਬਿਊਜ਼” ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਕਦੀ ਵੀ ਇਕ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸੱਕਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਜ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਕ ਬੱਚਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਆਪਸ ਵਿਚ ਸੰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਕਰਦੇ ਹੋਇਆਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਇਕ ਸੰਯੁਕਤ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ। ਜੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਕ ਬੱਚਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਆਪਸ ਵਿਚ ਇਕ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਟੀਮ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਰਲ-ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਕਰਦੇ ਹੋਇਆਂ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਕਦਮਾਂ ਉਤੇ ਫੈਸਲੇ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਕ ਬੱਚਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਜ਼ਨਸ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇ। ਇਸ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਦੀ ਬਾਬਤ ਤੁਹਾਡੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰਵਉਂਤਮ ਸਾਧਨ ਹਨ।

ਸੀ ਏ ਐਸ ਅਤੇ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਛਾਣ-ਬੀਣਾਂ

ਅਨੱਟੇਰਿਓ ਵਿਚ 16 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਚਾਉ ਸੀ ਏ ਐਸ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਪਾਤਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਦੀ ਇਕ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਕ ਚਾਇਲਡ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਵਰਕਰ ਦਾ ਪਾਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਕਰੇ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੇ। ਦੀ ਸੀ ਏ ਐਸ ਆਪਣੀ ਸੰਭਾਲ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਹੋਏ 16 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵਧੇਰੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਲੋਂ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇਆਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਵੀ ਕਰੇਗੀ।

ਸੀ ਏ ਐਸ ਨੂੰ ਇਕ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਭੇਦ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸੱਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੂਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਬਚਾਉ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਹਨ ਜਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਜੋਖਮ ਵਿਚ ਹੈ ਹਨ।

ਇਕ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਦੁਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ/ਦੀ ਵੀ ਸੁਆਮੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਉਸਦਾ ਆਪਣਾਂ ਟੱਬਰ ਜਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ) ਅਤੇ /ਜਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਉਤੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪਦਵੀ ਉਤੇ ਹੋਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਚਾਉ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜਿਥੇ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋਏ, ਜਦੋਂ ਤਕ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਪੂਰੀ ਨਾਂ ਹੋ ਜਾਏ, ਸੀ ਏ ਐਸ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਤੋਂ ਅੱਡ ਕਰ ਦੇਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਦਾ ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਵਧੇਰੀ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਜੋਖਮ ਵਿਚ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਛਾਣ-ਬੀਣਾਂ

ਪੁਲੀਸ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇਆਂ ਦੀ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਇਹ ਫੇਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਕ ਅਪਰਾਧੀ ਉਲੰਘਣਾਂ ਵਾਪਰੀ ਹੈ।

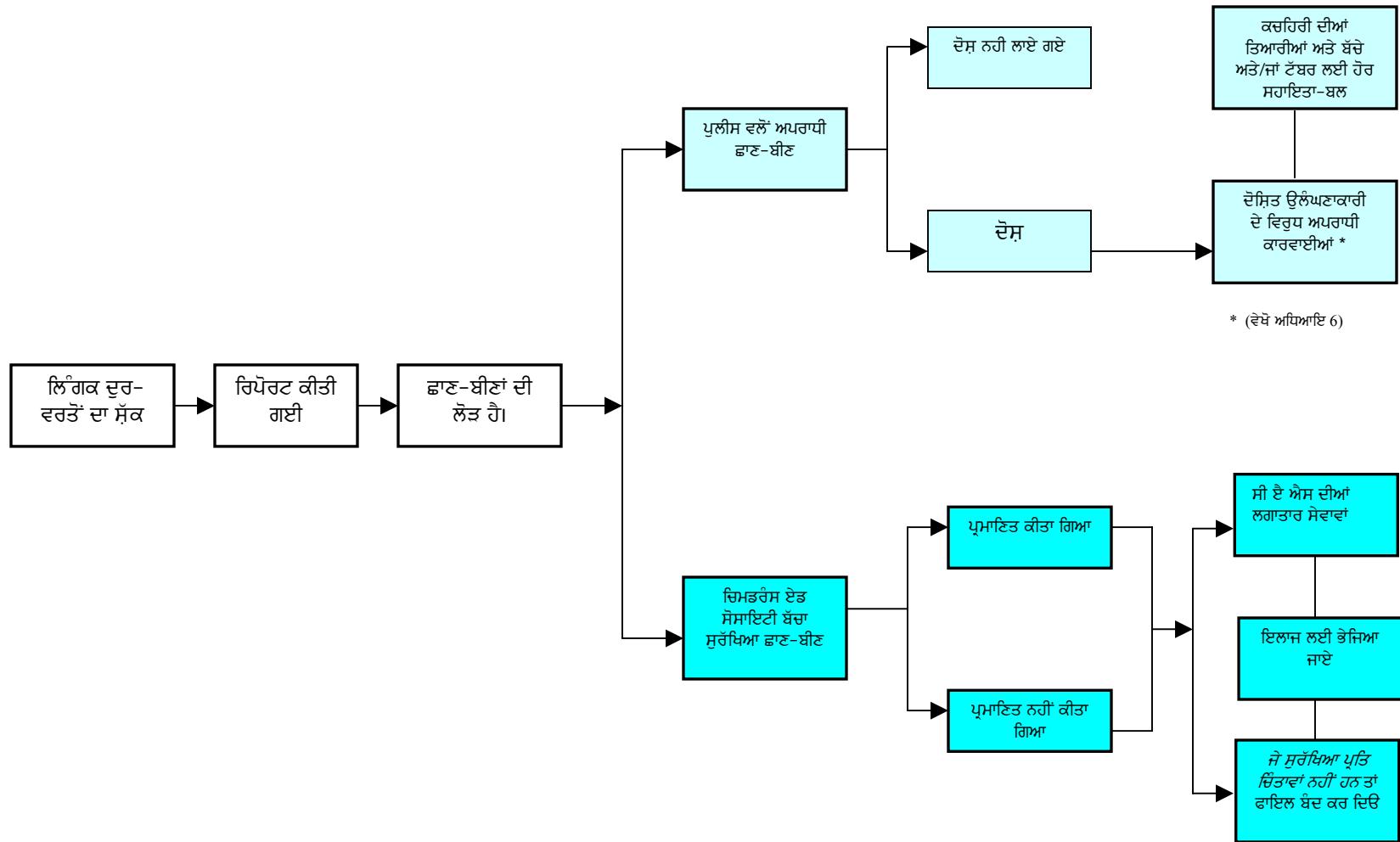
ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਥਾਤ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਕ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਦੀ ਅਪਰਾਧੀ ਛਾਣ-ਬੀਣ, ਗਰਿਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਦਾ/ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੰਦਾ/ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਜੇ ਇਕ 16 ਸਾਲਾਂ, ਜਾਂ ਇਸਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ/ਦੀ ਨੌ-ਜਵਾਨ ਉਤੇ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਲੀਸ ਵਲੋਂ ਕੇਵਲ ਇਕੱਲੇਅਂ ਹੀ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਕਰਨੀਂ ਪ੍ਰਤਿਰੂਪੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤਕ ਕਿ ਛੋਟੇ ਭੈਣ-ਭਾਈ/ਬੱਚੇ ਇਕ ਜੋਖਮ ਵਿਚ ਹੋਣ ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋਣ।

ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਤੇ, ਜੇ ਅਪਰਾਧੀ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਤਾਂ ਪੁਲੀਸ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਜੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਬੰਧੀਂ ਮਾਮਲੇ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਤਾਂ ਸੀ ਏ ਐਸ ਆਪਣਾਂ ਦਖਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਪੁਲੀਸ ਸੀ ਏ ਐਸ ਦੇ ਬਗੈਰ ਹੀ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਕ ਅਪਰਾਧੀ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ/ਵਾਲੀ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਾਂ/ਪਿਉ/ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ/ਵਾਲੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੱਚੇ ਜਾਂ ਦੂਜੇਆਂ ਨਾਲ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਨਾਂ ਕਰਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਉਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਕ ਬੱਚਾ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਵਿਚ ਮੁੱਢਲੇ ਕਦਮ

ਇਕ ਬੱਚਾ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿਰੂਪੀ ਕਦਮ

- ਇਹ ਇਕ ਚਾਇਲਡ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਵਰਕਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਸੱਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ, ਉਸਦਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਇਕ ਚਾਇਲਡ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਵਰਕਰ ਸੀ ਏ ਐਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬੱਚੇ, ਟੱਬਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਵਰਤਮਾਨ ਜਾਂ ਭੂਤ-ਕਾਲ ਵਿਚ ਹੋਏ ਸੰਪਰਕ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ।
- ਜਦੋਂ ਉਚਿਤ ਹੋਏ, ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੀ ਏ ਐਸ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਇਕ ਸਾਂਝੀ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਦੇ ਅਗਲੇ ਕਦਮ ਦੀ ਯੋਜਨਾਂ ਬਣਾਂ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਪੁਲੀਸ ਦਾ/ਦੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਭੂਤ-ਕਾਲ ਵਿਚ ਹੋਏ ਸੰਪਰਕ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ।
- ਇਕ ਚਾਇਲਡ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਵਰਕਰ ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ। ਇਸ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਇਕ ਚਾਇਲਡ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਵਰਕਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪੁਲੀਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਭੈਣ-ਭਾਈਆਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਦੇ ਹੱਥੀਂ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਜਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਜੋਖਮ ਵਿਚ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ (ਵੇਖੋ ਹਿੱਸਾ “ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦਾ ਇੰਟਰਵਿਊ”)।
- ਜੇ ਲੋੜ ਹੋਏ ਤਾਂ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ (ਐਸੈਸੈਟ) ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਹਿੱਸਾ “ਡਾਕਟਰੀ ਧਿਆਨਦੇਹੀ”)।
- ਪਛਾਣੋਂ ਗਏ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

• ਇਕ ਚਾਇਲਡ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਵਰਕਰ ਵਲੋਂ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ/ਦੀ ਮਾਂ/ਪਿਉ/ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ/ਵਾਲੀ ਦਾ ਇੰਟਰਵਿਊ (ਜੇ ਉਚਿਤ ਹੋਏ ਤਾਂ ਪੁਲੀਸ ਸਮੇਤ) ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਇਕ ਮਾਂ/ਪਿਉ/ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ/ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

• ਇਕ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰੀ ਦਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਲੀਸ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਚਿਤ ਹੋਏ, ਇਕ ਚਾਇਲਡ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਵਰਕਰ ਵੀ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰੀ ਦਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(ਇਸ ਤੋਂ ਲੈ-ਅਪਨਾਇਆ ਗਿਆ : ਰਮੇਰ, ਪੀ। (2003). “ਮੋਕਿੰਗ ਏ ਡਿੱਫਰੈਂਸ: ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਰੈਸਪੈਡਸ ਟੂ ਚਾਇਲਡ ਐਬਿਊਜ਼” ਟੋਰਾਟੋ:ਟੋਰਾਟੋ ਚਾਇਲਡ ਐਬਿਊਜ਼ ਸੈਂਟਰ।)

ਇਕ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਵ ਪ੍ਰਤਿਕ੍ਰਿਆਵਾਂ

ਇਕ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਦੀ ਕਾਰਜ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ, ਦੂਜੇ ਟੱਬਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇਆਂ ਦੇ ਲਈ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਭਵਕਾਉ ਅਤੇ ਤੀਬਰ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਇਕ ਪ੍ਰਤਿਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ:

- ਕਾਬੂ ਖੋਹ ਬੈਠਣ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਇਕ ਉਲੜਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾਂ;
- ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ/ਵਾਲੀ ਉਤੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮੁਦਾਖਲਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਉਤੇ ਗੁਸ਼ਾ;
- ਇਹ ਹੈਰਾਨੀਂ ਹੋਣੀਂ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨਾਂ ਇਕ ਠੀਕ ਗੱਲ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ;
- ਇਹ ਬੇਚੈਨੀਂ ਹੋਣੀਂ ਕਿ ਸੀ ਏ ਐਸ/ਪੁਲੀਸ ਏਨੀ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਪੈਰਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਜਿਨੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਜਾਂ ਬੜੀ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ;
- ਇਹ ਡਰ ਕਿ ਅਗਾਂਹ ਕੀ ਹੋਏਗਾ;
- ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਹੋਣੀਂ ਕਿ ਇਸਦਾ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਅਤੇ ਟੱਬਰ ਦੇ ਉਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਏਗਾ;

- ਇਹ ਰਾਹਤ ਹੋਣੀ ਕਿ ਕੁਝ ਤਾਂ ਹੋਣ ਹੀ ਵਾਲਾ ਹੈ; ਅਤੇ
- ਇਹ ਸੱਖ ਕਿ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦਾ ਇੰਟਰਵਿਊ

ਇਕ ਬੱਚਾ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸੱਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਇੰਟਰਵਿਊ/(ਅਂ) ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਚਾਇਲਡ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਵਰਕਰ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਰਨ ਗੇ। ਜਦੋਂ ਉਚਿਤ ਹੋਏ, ਉਹ ਇੰਟਰਵਿਊ/(ਸ) ਨੂੰ ਇਕੱਠੇਆਂ ਪੂਰੇਆਂ ਕਰਨਗੇ।

ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰਨ ਵਾਲੇ/ਵਾਲੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਕੋਲੋਂ ਵਾਪਰੀ ਹੋਈ ਘਟਨਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਵੇਰਵਾ ਪੁੱਛਣਗੇ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਏ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ।

ਇੰਟਰਵਿਊ ਤੇ ਇਕ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਦੇਣ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਾਬ ਹੋਣਾਂ
ਇਕ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ (ਸੱਪੋਰਟ ਪਰਸ਼ਨ) ਵਿਅਕਤੀ ਉਹ ਕੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲੋਂ ਤੁਹਾਡਾ/(ਡੀ) ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਹਾਇਤਾ ਚਾਹੁੰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ/(ਡੀ) ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਇਕ ਕੈਨੋਡਿੰਗ ਐਥੋਰੀਜਨਲ ਪਿੱਛੋਕੜ ਤੋਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਟੱਬਰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਇਕ ਬੈਂਡ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾਂ ਚਾਹੋਗੇ।

ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਕਰਤਾ ਇਸ ਇੰਟਰਵਿਊ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਕਰਨ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪਿਆਰੇ/(ਰੀ) ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਦਵੀ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਦਬਾਉ ਦੇ ਬਗੈਰ ਬੈਲਣ ਦਾ ਅਵਸਰ ਦਏਗਾ।

ਇਕ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਸਦਾ ਹੀ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਚ ਦੂਜੇਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਇੰਛਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉਤੇ ਹੋਣੀਂ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦੁਖੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ, ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਾਲ ਨੌ-ਜਵਾਨ, ਇਕ ਦੂਜਾ/ਦੂਜੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਇਕ ਅਧਿਆਪਕ/(ਕਾ) ਜਾਂ ਚਾਇਲਡ ਕੋਅਰ ਪ੍ਰੋਵਾਇਡਰ ਜਿਹੇ/ਜਿਹੀਆਂ ਵੱਖਰੇ/ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਵਿਅਕਤੀ/(ਅਂ) ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਇਕ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਹੋਣੀਂ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਟੀਮ ਇਹ ਕੁਝ ਕਰੇਗੀ:

- ਇਸ ਸੰਭਾਵਨਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਕੋਮਲਚਿੱਤ ਅਤੇ ਦੁੱਖਦਾਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੁਣ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਭੇਤ ਖੁੱਲਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨਿਰੱਖ ਰਹਿਣਾਂ ਲੋੜੀਦਾ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਉਣਾਂ ਜਾਂ ਹੌਲਾ-ਸੇਰੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ);
- ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਕਿ ਉਹ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਜਾਂ ਨਾਲ ਬੈਠੇ (ਪਰ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਅੱਖੋ-ਅੱਖੀਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿਚ ਨਹੀਂ) ਤਾਂ ਕਿ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਲੋਂ ਸੁਖਦ ਮਹਿਸੂਸ ਤਾਂ ਕਰ ਸਕੇ ਪਰ ਉਸਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤਿਕਿਓਆਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿਚ ਨਾ ਪੈ ਸਕੇ; ਅਤੇ
- ਇਸ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਇਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦਾ/ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ ਸੱਦੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾਂ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ-ਨਾਮਾਂ ਹੱਥੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ)। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਬਿਆਨ (ਟੈਸਟਿਮੈਨੀ) ਦੇਣ ਦੇ ਵੇਲੇ ਇਹ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਵਿਅਕਤੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਯੋਗ ਨਾਂ ਹੋਏ।

ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਇਕ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਵਿਆਕਤੀ
 ਵਾਲੇ/ਵਾਲੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਭੇਦ ਦੀ
 ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿਚ ਬੇਆਰਾਮੀ ਮਹਿਸੂਸ
 ਕਰ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਚ
 ਸੁਰਮਿੰਦਗੀ ਜਾਂ ਦੂਜੇਆਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖੀ ਕਰਨ ਦੇ ਡਰ
 ਕਰਕੇ ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਸ਼ਾਇਦ ਖੁੱਲ ਕੇ ਨਾਂ ਬੋਲ ਸਕੇ।

ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ

ਛਾਣ-ਬੀਣ ਦੀ ਟੀਮ ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਮਾਂ/ਪਿਉ/ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ/ਵਾਲੀ ਕੋਲੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਲੈਣ ਦੇ ਪ੍ਰੁੰਜ ਯਤਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਇਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ, ਛਾਣ-ਬੀਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ/ਵਾਲੀ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾਂ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾਂ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਸਰਵਉਂਤਮ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਇਕ ਤੁਹਾਡੇ ਪੁਰਵਕ-ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਅਤੇ ਇਕ ਮਾਂ/ਪਿਉ/ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ/ਵਾਲੀ ਦੇ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ ਜੇ:

- ਮਾਪਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਇਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰੀ ਹੈ;
- ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੋਏ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਜੋਖਮ ਵਿਚ ਪਾਏਗੀ, ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਖੁਰੇਪਣ ਨਾਲ ਬੋਲਣ ਉਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਏਗੀ;
- ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਟੱਬਰ ਦਾ/ਦੀ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਲਏਗਾ/(ਗੀ);
- ਇਹ ਗਿਆਨ ਹੋਏ ਕਿ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦਾ/ਦੀ ਮਾਂ/ਪਿਉ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਦੇ ਪੱਖ-ਪਾਤ ਵਿਚ ਹਨ;
- ਇਕ ਮਾਪੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਏ।

ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਸਕੂਲ ਜਾਂ ਚਾਇਲਡ ਕੇਅਰ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਚ ਮਿਲੇਆ ਜਾਏਗਾ। ਜਦੋਂ ਇਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਜਾਏਗਾ, ਇਹ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਟੀਮ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਿਨੀਂ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਹੋਏ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਬਾਬਤ ਦੱਸਣ।

ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦਾ ਸਥਾਨ

ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਸਦਮੇਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਸਰਵਉਤਮ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਟੀਮ ਇੰਟਰਵਿਊ ਨੂੰ ਇਕ ਨਿਰਪੱਖੀ ਸਥਾਨ ਤੇ ਕਰਨ ਦਾ ਹਰ ਯਤਨ ਕਰੇਗੀ।

ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲੈਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਕਰਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਉਤੇ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

- ਇਹ ਭੇਦ ਕਿੱਥੇ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਖੁਲੇਆ ਸੀ;
- ਉਹ ਸਥਾਨ ਜਿੱਥੇ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾਂ ਹੋਏ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਉਸ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾਂ ਜਿੱਥੇ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਵਾਪਰੀ ਸੀ);
- ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਦਾ ਅਤਾ-ਪਤਾ;
- ਸੁਰੀਰੋਂ ਅਪਾਹਜ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਸੁਖਾਵੀਂ ਪਹੁੰਚ-ਯੋਗ ਸਥਾਨ;
- ਇਕ ਚਲੰਤ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਯੰਤਰ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ;
- ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ-ਦੋਸਤਾਨਾਂ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਸਹੂਲਤੀ-ਸਥਾਨ; ਅਤੇ
- ਇਕ ਯੋਗਤਾ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਦੁਭਾਸ਼ਿਏ ਦੀ ਜਾਂ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜਾਂ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ।

ਇੰਟਰਵਿਊ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ

ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਇੰਟਰਵਿਊ/(ਅਂ) ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਜਾਏ। ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਬਿਆਨ ਇਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦਾ ਸਰਵਉਤਮ ਸੰਭਵ ਵੇਰਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਫਾਇਦੇਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਕੁਝ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

- ਵਾਪਰੀ ਹੋਈ ਘਟਨਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਵਲੋਂ ਵਾਰੀ ਵਾਰੀ ਪੂਰਾ ਵੇਰਵਾ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂ;
- ਸਮਾਂ ਬਤੀਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵੇਰਵੇ ਨੂੰ ਨਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖ ਪਾਉਣ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਕਰਕੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੋਹ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਘੱਟ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ;
- ਸੁਝਾਊ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਜਾਂ ਸਲਾਹਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਬਗੈਰ ਵਾਪਰੀ ਹੋਈ ਘਟਨਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਵਲੋਂ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਸੁਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੇਰਵੇ ਦਾ ਇਕ ਰਿਕਾਰਡ; ਅਤੇ
- ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾਂ ਕਿ ਬਿਆਨ ਦੇ ਵਾਧੇ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ/ਦੀਆਂ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ/(ਅਂ) ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼-ਯੋਗ ਹੋਣ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਕਚਹਿਰੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਆਰੰਭ ਕਰਨ ਵਿਚ ਇਕ ਲੰਮੀ ਦੇਰ ਹੋਏ।

ਇਕ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਯੰਤਰ ਨੂੰ ਔਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਟੀਮ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਅਤੇ ਮਾਪੇ/ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ/(ਅਂ) ਦੇ ਨਾਲ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:

- ਇਕ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਕਾਹਦੇ ਲਈ ਹੈ;
- ਇੰਟਰਵਿਊ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾਂ ਇਕ ਚੰਗਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ; ਅਤੇ
- ਇਸ ਤਕ ਕਿਸ ਕਿਸ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਹੈ।

ਇੰਟਰਵਿਊ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾਂ

ਕਈ ਵਾਰੀ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰਨਾਂ ਅਨਉਚਿਤ ਹੈ। ਇੰਟਰਵਿਊ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾਂ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਟੀਮ ਦੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।

ਇੰਟਰਵਿਊ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਣਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਕੁਝ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

- ਘਟਨਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਕਰਨੀਂ ਇਕ ਦੁਰ-ਵਰਤਕ ਘਟਨਾਂ/(ਵਾਂ) ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਸੀ;
- ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮਾਪੇ/ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ/(ਲੀ) ਇਸ ਕਾਰਜ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਉੱਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਦਾ/(ਦੇ) ਪ੍ਰਮਾਣਕ ਕਾਰਣ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਕਰਨੀ ਇਸ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਸਰਵਉਤਮ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ;
- ਤੁਹਾਡਾ/(ਡੀ) ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਭੇਦ ਖੋਲਣਾਂ ਆਰੰਭ ਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਇੰਟਰਵਿਊ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰ ਦੇਣਾਂ, ਭੇਦ ਖੋਲਣ ਦੀ ਕਾਰਜ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਗੰਭੀਰ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣ ਜਾਏਗਾ; ਅਤੇ
- ਇਸ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਕਰਨਾਂ ਪਿਆ ਜਿੱਥੇ ਨਾਂ ਤਾਂ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦੇ ਸਾਧਨ, ਅਤੇ ਨਾਂ ਹੀ ਇਕ ਚਲੰਤ ਯੰਤਰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਸੀ।

ਇਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ

ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਚਾਇਲਡ ਪ੍ਰੈਟੈਕਸ਼ਨ ਵਰਕਰ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਇਸ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਬਾਬਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਗੇ ਅਤੇ ਅਗਾਂਹ ਕੀ ਕੁਝ ਕਰਨਾਂ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਬਾਬਤ ਫੈਸਲੇ ਕਰਨਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਕੁਝ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ:

- ਹੋਰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰਨ ਦੀ/(ਆਂ) ਲੋੜਾਂ;
- ਜੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਡਾਕਟਰੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ);
- ਇਹ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਕਰਨੇਂ ਕਿ ਕੀ ਅਪਰਾਧੀ ਦੋਸ਼ ਥੋਪੇ ਜਾਣਗੇ;
- ਜੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ (ਐਂਡ੍ਰੋਹੈਂਡ) ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਏ; ਅਤੇ/ਜਾਂ
- ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਚਾਉ ਦੀ ਬਾਬਤ ਯੋਜਨਾਂ ਬਣਾਉਣੀਂ (ਵੇਖੋ ਅਧਿਆਇ 5, “ਇਕ ਛਾਣ-ਬੀਣ” ਅਤੇ “ਟੱਬਰੀ ਕਚਹਿਰੀ”) ਦੇ ਬਾਅਦ, ਸੀ ਏ ਐਸ ਦੇ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ।

ਮਾਪੇ ਅਤੇ ਯੁਵਕ ਇਹ ਆਸ ਕਰਨੀ
ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕ ਡਾਕਟਰੀ
ਜਾਂਚ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਗੀ ਕਿ
ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਬਹੁਤੇ
ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ

ਕੀ ਇਕ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਇਹ ਇਕ ਉਲੜਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।
ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਕੋਸ ਬੇ-ਜੋੜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਜ-ਵਿਧਿਆਂ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਲਨ ਕੀਤਾ ਜਾਏ।

ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਡਾਕਟਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਛਾਣ-ਬੀਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚਾਇਲਡ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ
ਵਰਕਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਇਕ ਡਾਕਟਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-
ਮਸ਼ਵਰੇ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਾਕਟਰੀ
ਹਾਲਤ ਵਿਚ, ਮਾਪੇ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ/ਯੁਵਕਾਂ ਕੋਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ।

ਚਾਇਲਡ ਐਂਡ ਫੈਮਲੀ ਸਰਵਸਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਕ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ,
ਜੇ ਮਾਪਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਤਾਂ ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ
ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਬਾਰੈਰ ਇਲਾਜ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ
ਇਕ ਡਾਕਟਰ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਇਲਾਜ ਲਈ ਅਗਾਂਹ ਵਧੇਗਾ/(ਗੀ) ਜੇ ਇਹ ਇਕ
ਮੈਡੀਕਲ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਹੋਣੇਗੀ। ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਚਾਇਲਡ ਐਂਡ ਫੈਮਲੀ
ਸਰਵਸਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਕ ਕਚਹਿਰੀ ਦਾ ਹੁਕਮ-ਨਾਮਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਣਗਾ।

ਕਈ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਭੁਗਤਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਯੁਵਕਾਂ ਦੀ
ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ, ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਅਤੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ
ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਟੋਰਾਂਟੋ ਵਿਚ ਹੋਸਪਿਟਲ ਫੋਰ ਸਿੱਕ ਕਿੱਡਸ ਵਿਚ ਇਕ
ਸੱਸਪੈਕਟੈਡ ਚਾਇਲਡ ਐਬਿਊਜ਼ ਐਂਡ ਨਿਗਲੈਂਕਟ (ਐਸ ਸੀ ਏ ਐਨ) ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੈ।

ਤੁਰੰਤ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਹਾਲਾਤ

ਇਕ ਤੁਰੰਤ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੇ:

- ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਸੱਟ/ਜ਼ਖਮ ਹੋਏ ਹਨ;
- ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸ਼ਗੀਰਕ ਨੁਕਸ ਹਨ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਪੀੜ, ਲਹੂ ਬਹਿਣਾਂ);
- ਬੋੜਾ ਹੀ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਗੁਦਾ, ਯੋਨੀ ਦੇ ਵਿਚ ਮੌਖਿਕ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ;
- ਹੋਰ ਡਾਕਟਰੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਹੈ ਹਨ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਗਰਭ, ਲਿੰਗਕ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੰਚਾਰ ਹੋਏ ਛੁਤ ਦੇ ਰੋਗ);
- ਤੁਹਾਡਾ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਟੱਬਰ ਇਕ ਸੰਕਟ-ਕਾਲ ਵਿਚ ਹਨ; ਅਤੇ/ਜਾਂ
- ਫਰੈੰਸਿਕ ਸਬੂਤਾਂ ਲਈ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਕ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਫਰੈੰਸਿਕ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਅਵਸਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਕ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੇ ਨਹਾਇਆ ਨਹੀਂ, ਗੁਸਲਖਾਨੇ ਨਹੀਂ ਗਿਆ/ਗਈ ਜਾਂ ਕੱਪੜੇ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇ।

ਅਕਸਰ ਮਾਪੇ ਅਤੇ ਯੁਵਕ ਇਹ ਆਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਾਏ ਗੇ ਕਿ ਇਕ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਹੁੰਦੇਆਂ ਵੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਦਮਾਂ ਦਾ ਪਾਲਨ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਕੇਵਲ ਥੋੜੀਆਂ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚਾਂ ਤੋਂ ਫਰੈੰਸਿਕ ਸਬੂਤ ਦੇ ਭਾਲੇ ਹੋਏ ਨਤੀਜੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਵਾਪਰੇਆ ਸੀ।

ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਤੁਰੰਤ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ

ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਇਕ ਟੱਬਰੀ ਫੀਜ਼ੀਸ਼ਿਅਨ ਕਰ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਜੇਕਰ:

- ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ/ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਮੁਝ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ;
- ਫਰੈੰਸਿਕ ਸਬੂਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾਂ ਨਹੀਂ;
- ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਵਰਤਮਾਨ ਸੱਟ/ਜ਼ਖਮ ਨਹੀਂ ਹਨ; ਅਤੇ/ਜਾਂ
- ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਡਾਕਟਰੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਰੋਗ-ਲੱਛਣ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਜੋ ਇਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਇਕ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਵਾਪਰੀ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਵਾਪਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਕ ਨਿਰਣਈ ਲੱਭਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੀ।

5

ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਬਾਬਤ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਦੇ ਸਿੱਟੇ

ਇਕ ਚਿਲਡਰੰਸ ਏਡ ਸੋਸਾਈਟੀ (ਸੀ ਐ ਐਸ) ਦਾ ਪਾਤਰ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾਂ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਬਚਾਉ ਵਿਚ ਹੈ। ਦੀ ਚਾਇਲਡ ਪ੍ਰੈਟੈਕਸ਼ਨ ਵਰਕਰ ਇਹ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰੇਗਾ/(ਗੀ) ਕਿ ਕੀ ਇਕ ਮਾਂ/ਪਿਉ/ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ/ਬਾਲੀ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਦੇ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਜੇ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਇਹ ਜਾਣ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਜੋਖਮ ਵਿਚ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ ਏ ਐਸ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰਨਾਂ, ਕਚਹਿਰੀ ਕੋਲੋਂ ਢੁਕਵੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਮੇਤ ਨਿਗਰਾਨੀਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾਂ)।

ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸੰਭਵ ਲੱਭਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ (ਵੈਰੀਫਾਈ) ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਕ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸੱਚ-ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਦੇ ਉੱਤੇ, ਇਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਵਾਪਰਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿ ਨਾਂ ਵਾਪਰਣ ਦੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਲਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਪ੍ਰਮਾਣਕ ਹੈ ਹਨ, ਛਾਣ-ਬੀਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸੱਚ-ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ।

ਛਾਣ-ਬੀਣ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਣਾਂ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨੀਂ ਨਾਲ ਸੁਣੋ। ਜੇ ਸਿੱਟੇਆਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਨ ਹੈ ਹਨ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਚਾਇਲਡ ਪ੍ਰੈਟੈਕਸ਼ਨ ਵਰਕਰ ਦੇ ਕੋਲੋਂ, ਜਾਂ ਉਸਦੇ/(ਦੀ) ਨਿਰੀਖਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਇਕ ਗੱਲ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ-ਕਰਣ ਲਈ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਕ ਵਕੀਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਵੀ ਕਰਨਾਂ ਚਾਹੋਗੇ।

ਇਹ ਲੱਭਤ ਪਾਈ ਜਾਣੀ ਕਿ ਇਹ ‘ਪ੍ਰਮਾਣਤ ਨਹੀਂ’ ਹੈ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦਾ/ਦੀ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਕਰਤਾ ਇਹ ਸੋਚਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੇ ਝੂਠ ਬੋਲੇਆ ਸੀ। ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇਅਂ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਜਾਂ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਰਣ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਹੋਣ ਕਿ ਇਸ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

- ਇਹ ਸੰਭਵਾਵਨਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਵਾਪਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ;
- ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਵਤੀਰੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਕ ਭੇਤ ਖੋਲਣ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਆਖਿਆ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ;
- ਇਕ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਬੂਤ ਵਿਚ ਘਾਟ, ਬੇਮੇਲੀ ਜਾਂ ਮਲੀਨਤਾ ਸੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ); ਅਤੇ/ਜਾਂ
- ਤੁਹਾਡਾ/(ਡੀ) ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਵਾਪਰੀ ਹੋਈ ਘਟਨਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਸੀ। (ਵੇਖੋ ਅਧਿਆਇ 2, “ਬੱਚੇ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਦੱਸਦੇ ਹਨ”)

ਇਕ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸੀ ਏ ਐਸ ਦੇ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ

ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਬਾਬਤ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਲੱਭਤ ਕਿਉਂ ਨਾਂ ਹੋਏ, ਦੀ ਚਾਇਲਡ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਵਰਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚ ਇਕ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ।

ਜੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਸਰਵਉਤਮ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਕ ਸੀ ਏ ਐਸ ਤੁਹਾਡੇ ਟੱਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਸਾਰੇ ਉਪਲਬਧ ਸੱਚ-ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਸੰਤੁਲਿਤ ਸੱਕ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਬੂਤ (ਪੁਰੂਢ ਬਿਚਿੰਡ ਏਂਗੇਜਮੈਂਟ) ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉਤੇ ਹੋਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਕ ਅਪਰਾਧੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ।

ਇਸਦੇ ਵਿਪਰੀਤ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਚ-ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉਤੇ ਹੋਣਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਕਿ ਇਕ ਸੰਤੁਲਿਤ ਸੰਭਾਵਨਾਂ ਜਾਂ ਵਾਪਰਣ-ਯੋਗਤਾ ਹੈ (ਵਾਪਰਣ-ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ) ਕਿ ਇਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਵਾਪਰੀ ਸੀ ਜਾਂ ਵਾਪਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸੀ ਏ ਐਸ ਦੇ ਵਲੋਂ ਵਿਚਾਰਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹੇਠਾਂ ਕੁਝ ਇਕ ਉਧਾਰਣਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਇਕ ਟੱਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬਾਬਤ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ:

- ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਇਕ ਪਿਉ/ਮਾਂ ਜਾਂ ਇਕ ਸੱਕ ਟੱਬਰੀ ਮੈਂਬਰ ਨੇਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਫੇਰ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਵਾਪਰਣ ਦੇ ਜੋਖਮ ਵਿਚ ਹੈ।
- ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਇਕ ਟੱਬਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ/(ਲੀ) ਨੇਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਪਿਉ/ਮਾਂ ਨੇ ਸਿੱਧੇਆਂ ਹੀ ਇਸ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਕ ਪਿਉ/ਮਾਂ ਦਾ ਤੌਰ-ਤਰੀਕਾ ਅਤੇ ਵਤੀਰਾ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਜੋਖਮ ਵਿਚ ਛੱਡਦਾ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਇਕ ਪਿਉ/ਮਾਂ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਉਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ/(ਦੀ))।
- ਇਕ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਅਤੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਇਕ ਰਿਸਤਾ-ਸਬੰਧ ਹੈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਾਲ, ਜਦੋਂ ਇਕ ਪਿਉ/ਮਾਂ/ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ/ਵਾਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਸੰਪਰਕ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੰਦਾ/ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
- ਇਕ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਦੇ ਕੋਲ ਦੂਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਭੇਣ-ਭਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
- ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੋਸ਼-ਸਿੱਧੀ/(ਆਂ) ਭੁਗਤ ਚੁਕਿਆ/ਚੁਕੀ ਹੈ।

ਟੱਬਰੀ ਕਚਹਿਰੀ

ਇਕ ਸੀ ਏ ਐਸ ਟੱਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਵਾਲੰਟੀਅਰ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਵੀ, ਜੇ ਇਕ ਕਚਹਿਰੀ ਇਹ ਲੱਭਤ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਚਾਇਲਡ ਐਂਡ ਫੈਮਲੀ ਸਰਵਸਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ “ਇਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ” ਹੈ ਤਾਂ ਸੀ ਏ ਐਸ ਅਗਾਂਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਇਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਭੈਣ-ਭਾਈਆਂ, ਅਤੇ/ਜਾਂ ਹੋਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਚ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਆਰੰਭ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਅਪਰਾਧੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਏਆ ਜਾਣਾ ਜਾਂ ਨਾ ਲਾਏਆ ਜਾਣਾ ਇਕ ਕਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਸਚਾ ਕਰਨਾਂ ਕਿ ਕੀ ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਇਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਵਿਚ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਕ ਅਪਰਾਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਅੱਡ ਹੈ।

ਜੇ ਸੀ ਏ ਐਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਬਾਬਤ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਹੈ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਰਜਾਮੰਦੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਸੀ ਏ ਐਸ ਇਸਦੀ ਬਾਬਤ ਇਕ ਕਚਹਿਰੀ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਇਹ ਅਨੁਮਤੀ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਵਿਚ ਇਹ ਸਾਮਲ ਹਨ:

- ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਦੀ ਜੋਖਮ ਵਿਚ ਪਏ ਹੋਏ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ, ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਬੱਚਿਆਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ;
- ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ, ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮਾਂ/ਪਿਉ ਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰਵਾਉਣੇ;
- ਇਕ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਲਈ ਇਲਾਜ ਜਾਂ ਸਲਾਹ-ਮਸਵਰੇ ਲਈ ਮੰਗ ਕਰਨੀਂ।

ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਕ ਸਹਿਬੱਧ ਮਾਂ/ਪਿਉ (ਇਹ ਅਜਿਹੀ/(ਹਾ) ਮਾਂ/ਪਿਉ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਉਤੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਕਰਦੀ/(ਦਾ) ਹੈ)।

- ਇਕ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਦਾ ਟੱਬਰ ਦੇ ਵਿਚ ਮੁੜ-ਪਰਿਚੈ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਜ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸਿਤ ਕਰਨਾਂ (ਜੇ ਇਕ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਟੱਬਰ ਤੋਂ ਅੱਡ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਕ ਕੈਦ ਵਿਚ ਸੀ), ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਅਤੇ ਟੱਬਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੇ ਉਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾਂ; ਅਤੇ/ਜਾਂ
- ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈ ਲੈਣਾਂ।

6

ਇਕ ਅਪਰਾਧੀ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਦੇ ਸੰਭਵ ਸਿੱਟੇ

ਪੁਲੀਸ ਦਾ ਇਹ ਕਰਤਵ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਕਿ ਕੀ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕੋਡ ਅੰਫ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਸੰਤੁਲਿਤ ਅਧਾਰ ਹੈ ਹਨ। ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਸਿੱਟੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇਹ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਗਏ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਾਏ ਗਏ। ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕੋਡ ਅੰਫ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਗਭਗ 20 ਲਿੰਗਕ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਹੈ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੀ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕੋਡ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ:

- ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ (ਕੀ ਵਾਪਰੇਆ ਸੀ);
- ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਉਮਰ;
- ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਦੀ ਉਮਰ; ਅਤੇ/ਜਾਂ
- ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਰਿਸਤਾ-ਸਬੰਧ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਕਈ ਦੋਸ਼ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ, ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪਦਵੀ ਦੇ ਉਤੇ ਹੈ)। (ਵੇਖੋ ਅਧਿਆਇ 1, “ਇਕ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਨੀਂ – ਇਕ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਰਚਨਾਂ ਕਰਨੀਂ।)

ਜੇ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਾਏ ਗਏ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਵਾਪਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਾਂ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਵਾਪਰੀ ਸੀ।

ਕੁਝ ਇਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਤਾਂ ਵਾਪਰੀ ਸੀ ਪਰ ਇਸਦੇ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਦੇ ਉਤੇ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਾਏ ਗਏ।

ਇਹ ਸੰਭਤ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਕੋਲ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਕਾਫੀ ਸਥਾਤ ਨਾਂ ਹੁੰਦੇ, ਜਾਂ ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਕਰਕੇ, ਉਹ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜਿੱਥੇ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਏਗਾ, ਪੁਲੀਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਸੁਚਿਤ ਕਰੇਗੀ।

ਰਿਹਾਈ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ

ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਪਰਾਧੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪੁਲੀਸ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਡਤਾਰ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ:

- ਉਸਨੂੰ ਬਾਣੋਂ ਦੇ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਮੇਤ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਬਾਵਰ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ; ਜਾਂ
- ਉਸਨੂੰ ਇਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਜਾਂ ਰਿਹਾਈ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਨਿਸਚਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤਕ ਹਵਾਲਾਤ ਵਿਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ (ਜਿਸਨੂੰ “ਸੋਂ ਕਾਜ਼” ਹਿਅਰਿੰਗ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੂੰ ਮਿੱਥਿ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰੀ, ਜੇ ਇਹ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਇਕ ਦੋਸ਼ਿਤ (ਐਕਿਊਜ਼ੱਡ) ਦੂਜੇਆਂ ਲਈ ਇਕ ਗੰਭੀਰ ਖੁਤਰਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਸੱਕ ਹੋਣ ਕਿ ਉਹ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਪੇਸ਼ੀ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੋਏਗਾ/(ਗੀ), ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਕ ਦੋਸ਼ਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਲਈ, ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਅੱਕਸਰ ਕਈ ਇਕ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉਤੇ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋਣਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ

ਕਰਨਾਂ ਇਕ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ, ਇਕ ਰਿਹਾਈ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਨਿਸਚਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵੇਲੇ, ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਟੱਬਰ ਦੇ ਵਲੋਂ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਉਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੋਸ਼ਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਲੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬਾਬਤ ਚਿੰਤਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਪੁਲੀਸ, ਦੀ ਚਿਲਡਰਨ ਐਂਡ ਸੈਸਾਇਟੀ (ਸੀ ਏ ਐਸ), ਜਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਾਉਨ ਅਟੋਰਨੀ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿਓ। ਪੁਲੀਸ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਪੂਰੇਅਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਕ ਦੋਸ਼ਿਤ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰਨਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਜੇ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੇਤੂਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਸੀ ਏ ਐਸ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਕ ਰਿਹਾਈ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਇਹ ਹਨ:

- ਇਕ ਜੂਲਮ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧਾ ਸੰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾਂ;
- ਇਕ “ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾਂ” (ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾਂ ਜੋ ਇਕ ਦੋਸ਼ਿਤ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਜਾਂ ਕੌਈ ਹੋਰ ਬੱਚੇ ਜੋ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਮਰ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਹਨ);
- ਹੱਥਿਆਰ, ਸ਼ਰਾਬ ਜਾਂ ਨਸ਼ੀਲੀ ਦਵਾਈ ਮਨਾਂ ਹੈ;
- ਇਕ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੱਗੇ ਲਗਾਤਾਰ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ, ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੁਗੋਲਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਹੀ ਰਹਿਣਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨਿਵਾਸੀ ਜਾਂ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਦੇ ਪਤੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਬਾਬਤ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਜਾਣੂੰ ਕਰਾਉਣਾਂ;
- ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਸ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾਂ ਹੋਏ, ਉਸ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਇਕ ਮਿੱਥੀ ਹੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੂਰੀ ਤੋਂ ਨੇਤੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾਂ;

• ਕਚਹਿਰੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਇਕ ਰਕਮ ਜਾਂ ਇਕ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁੱਲਵਾਨ ਵਸਤੂ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀਂ (ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਕਚਹਿਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ-ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਵਾਸੀ ਹੁੰਦਾ/ਹੁੰਦੀ ਹੈ); ਅਤੇ/ਜਾਂ

• ਜ਼ਮਾਨਤੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ (ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਇਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏਇਆਂ ਇਹ ਨਿਸਚਾ ਕਰੇ ਕਿ ਦੋਸ਼ਿਤ ਕਚਹਿਰੀ ਦੀ ਅਗਲੀ ਪੇਸ਼ੀ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦਿੱਤੇਗਾ/(ਗੀ)।

ਜੂਲਮ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਜਾਨਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦੋਸ਼ਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਜ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਰਾਹੀਂ ਜੂਲਮ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਬਾਬਤ ਜਾਣੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਚਾਇਲਡ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਵਰਕਰ ਜਾਂ ਵਿਕਟਿਮ ਵਿਟਨੈਸ ਕੋ-ਆਰਡੀਨੈਟਰ ਨੂੰ ਕਹੇ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੂਲਮ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਬਾਬਤ ਜਾਣੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਚਾਇਲਡ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਵਰਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਸਕੂਲ ਦੇ/ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਚਾਇਲਡ ਕੇਅਰ ਸੁਪਰਵਾਇਜ਼ਰ ਨੂੰ ਰਿਹਾਈ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਜਾਣੂ ਕਰੇਗਾ/(ਗੀ) (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਜੇ ਇਕ ਦੋਸ਼ਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸਥਾਨ ਤੋਂ, ਜਿਥੋਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡਾ/(ਡੀ) ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏਗਾ/(ਗੀ), ਉਸ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਮਿਥੋਏ ਮੀਟਰਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਣਾਂ ਮਨੋਂ ਹੈ)। ਇਕ ਯੂਵਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਲੋਂ ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਦੇ/ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਚਾਇਲਡ ਕੇਅਰ ਸੁਪਰਵਾਇਜ਼ਰ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਸਚਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਵੰਡ-ਵਰਤੋਂ ਸ਼ੁਭ ਕਰਿਮਿਨਲ ਜਸਟਿਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਜੇ ਦੋਸ਼ਿਤ ਰਿਹਾਈ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਤੋੜਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਹ ਵਧੇਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾਂ ਕਰ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ।

ਜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਲੇ ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਜਾਂ ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਿਤ ਵਲੋਂ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬਾਬਤ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਨਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜੂਲਮ ਦਾ/ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਟੱਬਰ ਦੀ ਅਨੋਟੇਰਿਓ ਕੋਰਟ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸਿਅਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਰਿਸਟ੍ਰੋਨਿੰਗ ਆਰਡਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਕ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਕਾਰ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ।

ਇਕ ਕ੍ਰਾਊਨ ਅਟਾਰਨੀ (ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ) ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ

ਜਦੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਇਕ ਕ੍ਰਾਊਨ ਅਟਾਰਨੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਦੇ ਉੱਤੇ, ਕੀ ਇਹ ਕੇਸ ਇਕ ਕਚਹਿਰੀ ਤਕ ਜਾਣਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਕ ਕ੍ਰਾਊਨ ਅਟਾਰਨੀ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਸੀ ਏ ਐਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ। ਜੇ ਇਕ ਮੁਕਦਮਾਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਇਕ ਅਪਰਾਧੀ ਕਚਹਿਰੀ ਦੇ ਵਿਚ ਹੋਏਗੀ ਅਤੇ ਇਕ ਕ੍ਰਾਊਨ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਵਲੋਂ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਕ ਵਾਰੀ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਕੇਵਲ ਇਕ ਕ੍ਰਾਊਨ ਅਟਾਰਨੀ ਹੀ ਇਸ/ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਹਟਾ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ। ਇਹ ਲੋੜੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ (ਅਪਰਾਧੀ) ਕਚਹਿਰੀ ਦੇ ਵਿਚ ਲਗਾਏ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਬੂਤ ਸੰਤੁਲਿਤ ਸੱਕਾਂ ਦੇ ਪਾਰ ਹੋਣ।

ਜੇ ਇਕ ਡਿਫੈਂਸ ਲੋਯਰ (ਦੋਸ਼ਿਤ ਵਿਆਕਤੀ ਦਾ/ਦੀ ਬਚਾਉ ਵਕੀਲ) ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਕਰਨਾਂ ਚਾਹੀਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਹਰ ਇਕ ਦੇ ਕੋਲ ਉਸਨੂੰ “ਨਹੀਂ” ਕਹਿ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਰ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਡਿਫੈਂਸ ਲੋਯਰ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕ੍ਰਾਉਨ ਅਟਾਰਨੀ ਜਾਂ ਪੁਲੀਸ ਨਾਲ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਕਰਨਾਂ ਚਾਹੋਗੇ, ਜਾਂ ਇਕ ਆਪਣਾ/(ਣੀ) ਵਕੀਲ ਕਰਨਾਂ ਚਾਹੋਗੇ। ਇਕ ਡਿਫੈਂਸ ਲੋਯਰ ਦੇ ਨਾਲ ਵੰਡ-ਵਰਤੀ ਹੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਚਹਿਰੀ ਦੇ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਕ੍ਰਾਉਨ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਕੋਲ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤ/(ਤਾਂ) ਦੀ ਵੰਡ-ਵਰਤੋਂ ਇਕ ਡਿਫੈਂਸ ਲੋਯਰ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਡਿਫੈਂਸ ਲੋਯਰ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਵੰਡ-ਵਰਤੋਂ ਕ੍ਰਾਉਨ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਇਕ ਕ੍ਰਾਉਨ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਦਾ ਅਵਸਰ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲਣਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਸ਼ਿਕਿਊਟ ਕਰੇਗਾ/(ਗੀ)। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਬਿਆਨ (ਸੇਟਟਮੈਂਟ) ਦੇ ਉਤੇ ਮੁਤ-ਝਾਤ ਕਰੇਗਾ/(ਗੀ) ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਨੇੜਤਾ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸਿਤ ਕਰੇਗਾ/(ਗੀ)। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ, ਇਸ ਸਭਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇਕ ਵਿਕਟਿਮ ਵਿਟਨੈਸ ਅਸਿੱਸਟੈਂਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ/ਦੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ, ਜੋ ਕ੍ਰਾਉਨ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ। ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਉਨ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਇਕ ਚੰਗੀ ਨੇੜਤਾ ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸੁਖਦਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਉਨ ਅਟਾਰਨੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕੁਝ ਦੀ ਬਾਬਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਕਰਨ ਦਾ ਅਵਸਰ ਹੋਣਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:

- ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤਿਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਕਚਹਿਰੀ ਦੀ ਬਾਬਤ ਭਾਵਨਾਵਾਂ;
- ਕਚਹਿਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਬਾਬਤ ਕੋਈ ਵੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ
- ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜਾਂ।

ਇਕ ਕ੍ਰਾਉਨ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਕਰਨ ਕਰਕੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਜੁਬਾਨੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ, ਕੇਂਦ੍ਰਿਕਰਣ ਦੀ ਪੱਧਰ, ਬੇਚੈਨੀਂ ਦੀ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਨਾਲ ਵਪਰੀ ਹੋਈ ਘਟਨਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅੱਕਸਰ ਚੰਗੇ ਸੰਕੇਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਉਮਰ, ਵਿਕਾਸਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਹਾਲਤ ਦੇ ਗਿਆਨ ਇਕ ਕ੍ਰਾਉਨ ਅਟਾਰਨੀ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਾਇਕ ਹੋਏਗਾ ਕਿ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਕਚਹਿਰੀ ਦੇ ਵਿਚ ਗਵਾਹੀ ਲੈਣੀਂ ਉਚਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਅਪਰਾਧੀ ਕਚਹਿਰੀ (ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕੋਰਟ) ਆਰੰਭਕ ਸੁਣਵਾਈ

ਆਰੰਭਕ ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਕੇਵਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ਿਤ ਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਉਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਹੁਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਇਕ ਪ੍ਰਾਂਤਿਕ ਕਚਹਿਰੀ ਦੇ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਥੋਂ ਇਕ ਆਰੰਭਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਬਹੁਰ, ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਉਤੇ ਸਿੱਧੇ ਮੁਕੱਦਮੇਂ ਹੀ ਚਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਅਪਰਾਧੀ ਕਚਹਿਰੀ ਦੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋਸ਼ਿਤ ਇਕ 12 ਤੋਂ 17 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਯੁਵਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਤੇ ਵੀ ਸਿੱਧੇ ਮੁਕੱਦਮੇਂ ਚਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇਕ ਆਰੰਭਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਜੱਜ ਕੁਝ ਇਕ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਹੋਇਆਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਕ ਮੁਕੱਦਮਾਂ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਕਾਫ਼ੀ ਕੁਝ ਹੈ। ਇਸ ਆਰੰਭਕ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿਚ ਕ੍ਰਾਉਨ ਅਟਾਰਨੀ, ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦਾ/(ਦੀ) ਵਕੀਲ ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕ੍ਰਾਉਨ ਅਟਾਰਨੀ ਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਵਿਚ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਗਵਾਹ ਬਿਆਨ ਦੇਣਗੇ। ਬਹੁਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਿਆਨ ਦਏ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਕਿ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਕਚਹਿਰੀ ਦੇ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਕੇ ਵਾਪਰੀ ਹੋਈ ਘਟਨਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਦਏਗਾ/(ਗੀ)।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਗਵਾਹ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਚਹਿਰੀ ਦੇ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣਾਂ ਪਏਗਾ, ਜਦੋਂ ਤਕ ਕਿ ਕ੍ਰਾਉਨ ਅਟਾਰਨੀ ਤੁਹਾਡੇ ਬਿਆਨ ਪਹਿਲਾਂ ਲੈ ਲੈਣ ਲਈ ਰਾਜੀ ਨਾਂ ਹੋਏ। ਡਿਫੈਂਸ ਲੋਯਰ ਦੇ ਕੋਲ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਸਮੇਤ, ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ (ਕ੍ਰੋਸ-ਇਗਜ਼ੈਨੀਸ਼ਨ) ਕਰਨ ਦਾ ਅਵਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਬੂਤ/(ਤਾਂ) ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜੱਜ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਮੁਕੱਦਮਾਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਏ ਜਾਂ ਕਿ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ।

ਮੁਕੱਦਮਾਂ ਚਲਾਉਣਾਂ

ਇਕ ਆਰੰਭਕ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾਂ ਆਰੰਭ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਮੁਕੱਦਮੇਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ਿਤ ਲਗਾਏ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ/ਦੀ ਅਪਰਾਧੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਿਥੋਂ ਇਕ ਆਰੰਭਕ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਲਈ ਜਾ ਚੁਕੀ ਹੋਏ, ਦੋਸ਼ਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੋਲ ਇਹ ਚੋਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇਂ ਨੂੰ ਇਕ ਜੱਜ ਦੇ ਅੱਗੇ ਚਲਾਉਣਾਂ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿ ਇਕ ਜੂਰੀ ਦੇ। ਕ੍ਰਾਉਨ ਅਟਾਰਨੀ ਅਤੇ ਡਿਫੈਂਸ ਲੋਯਰ, ਦੋਨਾਂ ਹੀ ਦੇ ਕੋਲ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਸੱਦਣ ਦਾ ਅਵਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਮੁਕੱਦਮਾਂ ਚਲਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜੱਜ ਮੁਕੱਦਮੇਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾਂ ਕਰੇਗਾ/(ਗੀ)। ਇਸਨੂੰ ਵਰਡਿੱਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਵਰਡਿੱਕਟ (ਲੱਭਤ) ਦੇ ਉਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਈ ਹਫ਼ਤੇ ਲੱਗ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜੱਜ ਜਾਂ ਜੂਰੀ ਸਬੂਤਾਂ/ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਉਤੇ ਮੁੜ-ਛਾਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਕ ਅਪਰਾਧੀ ਮੁਕੱਦਮਾਂ ਬਤਾ ਲੰਮਾਂ ਅਤੇ ਔਖਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਦੇ ਉਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨ ਲੈਂਦਾ/ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਕ ਮੁਕੱਦਮਾਂ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਟਾਲੇ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਸ ਸਿੱਧਾ ਇਕ ਦੰਡ-ਘੋਸ਼ਣਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਵਲ ਮੌਜੂਦ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਦੰਡ-ਘੋਸ਼ਣਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਵਿਚ ਕ੍ਰਾਉਨ ਅਟਾਰਨੀ ਅਤੇ ਡਿਫੈਂਸ ਲੋਯਰ ਅਜਿਹੇ ਦੰਡ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੱਜ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਇਕ ਹਲਕੇ ਦੰਡ (ਸੈਨਟੇਂਸ) ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿਚ, ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਇਕ ਘਟਾਏ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨ ਲੈਂਦਾ/ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਆਮ ਪ੍ਰਚਲਨ ਨੂੰ ਸੌਂਦਰਾਜੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਰਜਾਮੰਦੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਡਿਫੈਂਸ ਲੋਯਰ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਉਨ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਦੀ ਇਹ ਕਾਰਜ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਇਕ ਮੁਕੱਦਮਾਂ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਇਆਂ ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਛੁੱਟਕਾਰਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਕ ਕ੍ਰਾਉਨ ਅਟਾਰਨੀ ਇਸਦੀ ਬਾਬਤ ਤੁਹਾਡੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਕਰ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ, ਫੇਰ ਵੀ, ਇਸ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨਾਂ ਅੰਤ ਵਿਚ ਕ੍ਰਾਉਨ ਅਟਾਰਨੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਏਗਾ।

ਟੈਸਟਿਮੋਨਿਅਲ ਏਡਸ (ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਸਹੂਲਤਾਂ)

ਦੀ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕੋਡ ਅੰਡ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧ-ਭੰਡਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੇ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੇ ਉਤੇ ਘੱਟ ਬੋਝ ਪਾਏਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੈਸਟਿਮੋਨਿਅਲ ਏਡਸ ਕਰਕੇ ਜਾਣੇਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਲਈ ਕ੍ਰਾਉਨ ਅਟਾਰਨੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟੈਸਟਿਮੋਨਿਅਲ ਏਡਸ ਦੀ ਬਾਬਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਕ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਜੱਜ ਦਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ:

- ਇਕ ਬੰਦ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਵਿਚ ਟੀ ਵੀ, ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਕਚਹਿਰੀ ਦੇ ਬਾਹਰੋਂ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਕਰੇਗਾ;
- ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਪਰਦਾ ਜੋ ਦੋਸ਼ਿਤ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ ਓਹਲੇ ਰੱਖੇ (ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾਂ ਬਹੁਤ ਡਰ ਦਾ ਸਬੱਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ);
- ਜਨਤਾ ਦਾ ਕਚਹਿਰੀ-ਕਮਰੇ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਾਲਾ (ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਲੇ, ਜੱਜ ਇਹ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਕਿ ਦਰਸ਼ਕ ਕਚਹਿਰੀ-ਕਮਰੇ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਚਲੇ ਜਾਣ);

- ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਤੇ ਮਨਾਹੀ;
  - ਛਾਣ-ਬੀਣ ਦੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ, ਜਦੋਂ ਤਕ ਕਿ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਇਸਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਂਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਰੂ (ਕ੍ਰੋਸ-ਇਗਜ਼ਾਮਿਨੇਸ਼ਨ) ਦੇ ਲਈ ਉਪਲੱਬਧ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਅਧਿਆਇ 4, “ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਕਰਨੀ”); ਅਤੇ/ਜਾਂ
  - ਇਕ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ/ਵਾਲੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿਚ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਕੋਲ ਬੈਠੇ ਜਾਂ ਖੜਾ/ਖੜੀ ਰਹੇ (ਜੇ ਇਹ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ/ਵਾਲੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਕ ਗਵਾਹ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੇ ਵੇਲੇ ਕਚਹਿਰੀ-ਕਮਰੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣਾਂ ਪਏ)।
- ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਵੀ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਅਤੇ ਏਡਸ ਹੈ ਹਨ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਉਨ ਅਟਾਰਨੀ ਆਪਸ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਜੇਕਰ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਇਕ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ:
- ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀਆ ਰੋਜ਼ਾਨਾਂ ਦੀ ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਦਿਨ ਦੇ ਵੇਲੇਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਸੌਣਾਂ, ਸਕੂਲ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ) ਅਤੇ ਪਿਆਨ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ;
  - ਬੱਚੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਬੱਚਾ-ਅਨੁਕੂਲ ਇੰਡਜ਼ਾਰ ਕਮਰਾ;
  - ਸੰਚਾਰ ਸਹਾਇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਡ੍ਰਾਇੰਗਸ, ਲਿਖਤਾਂ, ਤਸਵੀਰਾਂ, ਇਕ ਮਾਇਲ੍ਡੋਨੇ);
  - ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜਾਂ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਸੁਧਾਈਆਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਬੌਲ੍ਹਾਪਣ, ਗੁੰਗਾਪਣ ਵਿਕਾਸ

ਵਿਚ ਦੇਰੀ, ਸ਼ਰੀਰਕ ਅਯੋਗਤਾ, ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਰੋਗ) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਣਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਸੰਚਾਰ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੇ ਉਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ;

- ਇਕ ਉੱਚੀ (ਬੁਸਟਰ) ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਬੈਠਣ ਵਾਲੀ ਸੀਟ;
- ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਇਕ ਸੁਖਦਾਇਕ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਦੀ ਅਨੁਮਤਿ ਦੇਣਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੱਪੜੇ ਆਦਿ ਨਾਲ ਭਰੇਆ ਹੋਏਆ ਇਕ ਜਾਨਵਰ ਜਾਂ ਕੰਬਲ); ਅਤੇ/ਜਾਂ
- ਇਕ ਗੁਸਲਖਾਨੇਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਜਾਂ ਹਲਕਾ ਭੋਜਨ (ਸਨੈਕ) ਖਾਣ ਲਈ ਬੋਤੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ।
- ਬਹੁਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਜ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਉਲੜਵੀਂ ਅਤੇ ਦਬਾਉਜਨਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ ਤਾਂ ਪੁਲੀਸ, ਕ੍ਰਾਊਨ ਅਟਾਰਨੀ ਜਾਂ ਵਿਕਟਿਮ ਵਿਟਨੈਸ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛੋ।

ਇਕ ਅਪਰਾਧੀ ਕਚਹਿਰੀ ਦੇ ਸੰਭਵ ਸਿੱਟੋ

ਹਰ ਇਕ ਕੇਸ ਜੋ ਕਚਹਿਰੀ ਦੇ ਵਿਚ ਆਉਦਾ ਹੈ ਉਸਦਾ ਨਿਆਂ-ਫੈਸਲਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਬੂਤਾਂ/ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਉਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਸਿੱਟੋ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸੂਤਰ ਹੋਦ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਕ ਜੱਜ ਜਾਂ ਜੂਰੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ/ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਉਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਗੇ। ਇਕ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਨੂੰ (ਇਕ ਸੰਤੁਲਿਤ ਸੱਕ ਤੋਂ ਵਾਧੇ ਵਿਚ) ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ (ਇਕ ਜੱਜ ਜਾਂ ਜੂਰੀ ਨੂੰ ਇਕ ਸੰਤੁਲਿਤ ਸੱਕ ਹੈ)। ਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੱਜ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ/(ਗੀ) ਕਿ ਇਸ ਦੋਸ਼ਿਤ ਦੇ ਅਪਰਾਧੀ ਵਤੀਰੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕ ਉਚਿਤ ਦੰਡ (ਸੈਨਟੈਂਸ) ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸੰਭਵ ਦੰਡਾਂ ਵਿਚ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇਆਂ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਇਕ, ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਵਿਚ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ:

- ਇਕ ਕੈਦ ਦੇ ਵਿਚ ਸਮਾਂ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾਂ (ਇਨਕਾਰਸਿਡੇਸ਼ਨ);
- ਨਿਗਰਾਨੀਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ (ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ) (ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਦੇਣੀਆਂ, ਜਾਂ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾਂ);
- ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦੰਡ (ਕੰਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਨਟੈਂਸ) (ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਹੀ ਭੋਗੇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਕ ਘਰ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਹੀ ਗਿਫ਼ਤਾਰੀ ਜਾਂ ਕਰਫਿਊ; ਜੇਕਰ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ/(ਦੀ), ਉਹ ਕੈਦ ਵਿਚ ਜਾ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ);
- ਇਕ ਹਰਜਾਨਾ ਭਰਨਾ;
- ਇਕ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾਂ; ਅਤੇ/ਜਾਂ
- ਇਕ ਬੇਰਾਧੀ ਜਾਂ ਕੋਸਲਿੰਗ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇਣੀਂ।

ਵਿਕਟਿਮ ਇਮਪੈਕਟ ਸਟੇਟਮੈਂਟ (ਜੂਲਮ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਉਤੇ ਪ੍ਰਭਾਉਆਂ ਦਾ ਬਿਆਨ-ਨਾਮਾਂ)

ਜੇ ਇਕ ਮੁਕੱਦਮੇਂ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇਕ ਦੋਸ਼-ਸਿੱਧੀ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਇਕ ਦੋਸ਼-ਸਵਿਕਾਰ (ਗਿਲਟੀ ਪਲੀਅ) ਕਰ ਲੈਂਦਾ/ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਕ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਇਕ ਵਿਕਟਿਮ ਇਮਪੈਕਟ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਦਾ ਫਾਰਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ/(ਗੀ)।

ਇਹ ਵਿਕਟਿਮ ਇਮਪੈਕਟ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਅਵਸਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਖਾਲੀ-ਸਥਾਨਾਂ-ਨੂੰ-ਭਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਫਾਰਮ ਨੂੰ ਭਰਨਾਂ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਕ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਵਿਕਟਮ ਵਿਟਨੈਸ ਅਸਿੱਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜਾਂ ਟੋਰਾਂਟੋ ਐਬਿਯੂਜ਼ ਸੈਂਟਰ ਇਸ ਫਾਰਮ ਨੂੰ ਭਰਨ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਫਾਰਮ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕ੍ਰਾਊਨ ਅਟਾਰਨੀ ਇਸ ਵਿਕਟਿਮ ਇਮਪੈਕਟ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨ ਦੀ ਬਾਬਤ ਵਿਚਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੇਗਾ/(ਗੀ)। ਇਹ ਵਿਕਟਿਮ ਇਮਪੈਕਟ ਸਟੇਟਮੈਂਟਾਂ ਇਕ ਡਿਫੈਂਸ ਲੋਯਰ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੂਲਮ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ(ਤਾਂ) ਕੋਲ ਇਸ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਕਚਹਿਰੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਿਇਦ ਨਾਂ ਹੋਏ, ਪਰ ਇਸ ਵਿਕਟਿਮ ਇਮਪੈਕਟ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦੀ ਬਾਬਤ ਜੂਲਮ ਦੇ/ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਦੀ ਜਿਰੂ ਇਕ ਡਿਫੈਂਸ ਲੋਯਰ ਕਰ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ।

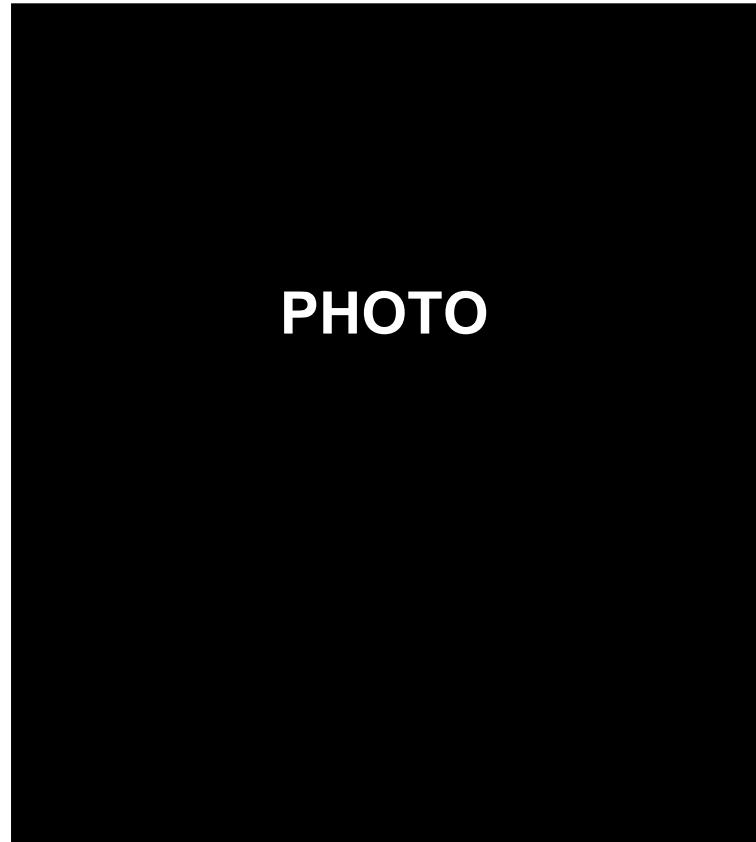
**ਇਕ ਦੋਸ਼ਿਤ ਨੂੰ ਦੰਡ ਸੁਣਾਉਣ
ਦੇ ਵੇਲੇ, ਜੱਜ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਕਟਿਮ
ਇਮਪੈਕਟ ਸਟੇਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ
ਵਿਚ ਲੈ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ।**

ਇਕ ਮੁਕੱਦਮਾਂ ਮੁੱਕ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਕਰਨੀ

ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਇਹ ਮੁੜ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਲਾਉਣਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਦੇ ਉੱਤੇ ਦੋਸ਼-ਸਿੱਧੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ; ਉਹ ਪਾਤਰ ਬਾਲਗਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਕ ਦੋਸ਼ਿਤ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਇਸਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਇਕ ਜੱਜ/ਜੂਰੀ ਨੇ ਉਸਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਸਿਫ਼ਰੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚ, ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਕੇਵਲ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੱਚ ਬੋਲਣਾਂ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਜ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੇ ਲਈ ਉਸਦੀ ਹਿੰਸਤ ਦੀ ਸਿਫ਼ਰ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ।

ਇਕ ਵਾਰੀ ਜਦੋਂ ਕਚਹਿਰੀ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਕ ਟੀਚਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ-ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਜੀਵਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ।

7

ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਸੇਵਾਵਾਂ

ਇਕ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਟੱਬਰ ਦੇ ਉਤੇ ਬੜੇ ਤਰੀਕੇਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਸਿਖਲਾਈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਦੇ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਂਸਲਿੰਗ (ਜਿਸਨੂੰ ਇਕ ਇਲਾਜ ਜਾਂ ਬੈਰਪੀ ਵੀ ਦਰਸਾਈਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਆਲੋਂ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਣ-ਉੱਤਰਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਥਾਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਮਾਂ/ਪਿਉ ਜਾਂ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ/ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੇ ਹੋਇਆਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੱਝਣਾ ਬਚਾ ਹੀ ਐਖਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤੀਬਰ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਾਲ ਤਦ ਸੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ/(ਡੀ) ਪਤਿ/ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਟੱਬਰ ਦਾ/ਦੀ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਹੀ ਦੇਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਹੁੰਦਾ/ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਉੱਭਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਬੜੇ ਹੀ ਗੜਬੜਦਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਕ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਸੱਕ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਮਾਂ/ਪਿਉ ਜਾਂ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ/ਵਾਲੀ ਦੇ ਉਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਨਾਲ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਵਪਰੀ ਹੋਈ ਹੋਏ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਇਸਦਾ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਖੋਲੇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਅਣ-ਸੁਲਝਾਏ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਮੁੜ-ਗੁਜ਼ਰਨਾਂ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਅਤੇ ਟੱਬਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਉਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸਿਕਾਰ ਰਹਿ ਚੁਕੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਇਕ ਸਮਾਂ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇਂ ਆਪ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੋਂਸਲਿੰਗ ਲੈਣ ਦੀ ਬਾਬਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।

ਕੇਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਫਾਇਦੇ

ਇਕ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਚਿਲਡਰਸ ਏਡ ਸੋਸਾਇਟੀ (ਸੀ ਏ ਐਸ) ਜਾਂ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਸਾਵਧਾਨ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਉਤੇ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਕਰੋ ਕਿ ਕਿਸ ਕਿਸਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂ। ਟੱਬਰ, ਸਹੇਲੀਆਂ/ਮਿੱਤਰ, ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਲੋਕੀ ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੇ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਵਾਪਰੀ ਹੋਈ ਘਟਨਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਫੇਰ ਵੀ, ਹਰ ਕੋਈ ਇਕ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੰਗੂਰਾ ਭਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ/ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸ ਕਿਸ ਨੂੰ ਦੱਸੇਗਾ ਜਾਣਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਬਾਬਤ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਕੇਂਸਲਰ ਇਸਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ।

ਕੇਂਸਲਿੰਗ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ੇਆਂ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ:

- ਨੀਂਦ ਟੁੱਟਦੀ ਰਹਿਣ, ਵਤੀਰੇ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ, ਅਤੇ ਡਰ ਦੇ ਰੋਗ-ਲੱਛਣਾਂ ਦੇ ਉਤੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨਾਂ;
- ਕੀ ਕੁਝ ਵਾਪਰੇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਤੇ ਕਿਉਂ, ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨੀਂ ਅਤੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨਾਂ;
- ਗੁਸੇ, ਉਦਾਸੀ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਦੋਸ਼ੀ ਜਿਹੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਦੇ ਉਤੇ ਟੱਟੋਲ ਕਰਨੀਂ;
- ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨੀਂ;
- ਸਵੈ-ਮਾਣ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇਆਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣਾਂ; ਅਤੇ
- ਇਕ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦੀ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਆਸ ਰੱਖਣੀ।

ਕੇਂਸਲਿੰਗ ਤੁਹਾਡੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਟੱਬਰ ਦੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ੇਆਂ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ:

- ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬਲ ਕਰਦੀ ਹੈ;
- ਸਿਹਤਮੰਦ ਨਿੱਤ-ਨੇਮ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਾਤਾਵਰਣ;
- ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾਂ ਕਿ ਕਿਸਨੂੰ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਦੱਸਣਾਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਨੀਂ ਕੁ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਵੰਡ-ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ;
- ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਅ-ਪੇਚਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸਿਤ ਕਰਨਾਂ;
- ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਨਾਂ ਕਿ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਭੈਣ-ਭਾਇਆਂ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਦੱਸਣਾਂ ਉਚਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਾਂ ਹੈ;
- ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਲਿੰਗਕ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਬਾਬਤ ਸਿੱਖਣਾਂ; ਅਤੇ
- ਇਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਸ਼ਰਮ, ਸਵੈ-ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਬਾਬਤ ਪ੍ਰਤੱਖਣਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨਾਂ।

ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਕਰਨਾਂ ਕਿ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਨ ਸਰਵਉਂਤਮ ਪ੍ਰਚਲਨ ਇਹ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਜਾਂ ਯੁਵਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸ ਭੁਗਤ ਚੁਕੇ ਹੋਣ, ਜਿਸਦੀ ਤਸਦੀਕ ਇਕ ਸੀ ਏ ਐਸ ਜਾਂ ਪੁਲੀਸ ਕਰ ਚੁਕੀ ਹੋਏ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਲਾਜ ਕੇਵਲ ਇਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ-ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਅਧਾਰਾਂ ਦੇ ਉਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇਂ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਇਕ ਤਸਦੀਕ ਕਰ ਲਈ ਜਾਣ ਤੇ, ਭੇਦ ਖੋਲਣ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਇਕ ਸਰਬਮੁਖੀ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ/(ਡੀ) ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਇਕ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਸਿੱਝ ਰਿਹਾ/ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਕ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਇਸ ਕਾਰਜ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਇਲਾਜ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਤਤਪਰਤਾ ਸਹਿਤ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦੇਣਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਅਤੇ ਟੱਬਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਇਲਾਜ ਦੀ ਬਾਬਤ ਸਲਾਹਵਾਂ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਮਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਪੱਧਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਇਆਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਟੋਰਾਂਟੋ ਦੇ ਵਿਚ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਟੋਰਾਂਟੋ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਏਜੈਂਸੀਆਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਟ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। 211 ਜਾਂ (416) 397-4636 ਤੇ ਕਾਲ ਕਰੋ, ਜਾਂ ਵੈਬ ਸਾਇਟ www.211Toronto.ca ਤੇ ਚਿਲਡਰਨਸ ਮੈਂਟਲ ਹੈਲਥ ਏਜੈਂਸੀਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਲਈ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਟੱਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕੋਂਸਲਿੰਗ (ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ) ਦੀ ਬਾਬਤ ਚੋਣਾਂ

ਇਕ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਤੀਬਰਤਾ ਜਾਂ ਭਾਵੇਂ ਕਿਵੇਂ ਦੀ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾਂ ਹੋਏ, ਹਰ ਵਿਆਕਤੀ ਇਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਵਿਲੱਖਣੀਆਂ ਪ੍ਰਤਿਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਕਰਦਾ/ (ਦੀ) ਹੈ। ਇਕ ਮੁੱਲਕਣ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇਆਂ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਕੋਂਸਲਿੰਗ-ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਵਿਆਕਤੀਗਤ ਕੋਂਸਲਿੰਗ (ਇਕ ਵਿਆਕਤੀ ਇਕ ਬੈਰਾਪਿਸਟ) ਇਕ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਇਕ ਬੈਰਾਪਿਸਟ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦਾ ਅਵਸਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਯੁਵਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਆਕਤੀਗਤ ਲੋੜਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਨਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਲੋੜੀ ਜੋ ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇਆਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਦੂਜੇਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾਂ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਚੋਣ ਸ਼ਾਇਦ ਚੰਗੀ ਹੋਣੇਗੀ।

ਗਰੁੱਪ ਕੋਂਸਲਿੰਗ (ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਆਕਤੀ, ਇਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਬੈਰਾਪਿਸਟ) ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ/ਵਾਲੀ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇਆਂ ਨੂੰ ਕੁਰੋਦਣ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਅਤੇ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਤਜਰਬੇਆਂ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਨਿੱਕਲੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਸਿੱਖਣ ਦਾ ਅਵਸਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਸਿਖਲਾਈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਆਕਤੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇਆਂ ਅਤੇ ਗਤੀ-ਵਿਧਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਭੁਗਤਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਜਾਂ ਯੁਵਕ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਲੱਭਤ ਪਾਉਣ ਕਿ ਇਕ ਗਰੁੱਪ ਕੋਂਸਲਿੰਗ ਇਕ ਵੱਖਰੇਪਣ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮਾਂ/ਪਿਅਤੀ ਗਰੁੱਪ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਫੈਮਲੀ ਕੋਂਸਲਿੰਗ (ਇਕ ਫੈਮਲੀ, ਇਕ ਬੈਰਾਪਿਸਟ) ਦੀ ਵਿਚਿੰਤ ਟੱਬਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਟੱਬਰ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ-ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬੋਹਤਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਟੱਬਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦਾ/ਦੀ ਸਿਕਾਰ ਹੋਇਆ/(ਈ) ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ, ਹਮਦਰਦ ਮਾਪੇ, ਮਾਪੇ, ਭੈਣ-ਭਾਈ, ਅਤੇ-ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਕ ਬੈਰਾਪਿਸਟ, ਸਾਰੇ ਹੀ ਟੱਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਵਿਆਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਡੋ-ਅੱਡ ਵੇਲੇਆਂ ਤੇ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਕਰ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਵੇਲਾ ਆਏ ਕਿ ਇਕ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾਂ ਹੈ, ਇਕ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਇਕ **ਬਿਪਤਾ** (ਕ੍ਰਾਇਸਿਸ) ਕੋਂਸਲਿੰਗ ਨੂੰ ਇਕ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਏਜੈਂਸੀਆਂ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਵਾਧੇ ਵਿਚ, ਇਕ ਇਕੱਲੇ/(ਲੀ), ਦੁਖੀ, ਨਿਰਾਸ, ਜਾਂ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਪਏ ਹੋਏ/ਹੋਈ ਦੇ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਟੈਲਿਫੋਨ ਕ੍ਰਾਇਸਿਸ ਸਰਵਸਸ ਦੇ ਕੋਲ 24-ਘੰਟੇਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਅੱਕਸਰ ਹੀ ਕੋਂਸਲਰ ਉਪਲਭਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ
ਵਾਲੇਆਂ ਦੀ ਲਿੱਸਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ
ਲਈ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੇ
ਪਿੱਛਲੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਜੇਬ ਵਿਚ ਰੱਖੀ ਹੋਈ
ਲਿੱਸਟ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੋ।

ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ

ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁਝ ਇਕ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇਅਂ ਦੇ ਕੋਲ ਕੁਝ ਇਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਇਕ ਦਵਾਈ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਲਿਖ ਦੇਣਾ ਕੇਵਲ ਇਕ ਚਿਕਿਤਸਾ ਡਾਕਟਰ ਤਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ), ਬਹੁਤੀ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਬੋਰਾਪਿਸਟਾਂ ਦੇ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੋਂਸਲਿੰਗ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਰਲਗੱਡ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ/ਵਾਲੀ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਚੁਣੋਂ ਹੋ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇਆਂ ਕਰ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੋਏ।

ਇਕ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਦਾਨ-ਕਰਤਾ ਦੀ ਇਕ ਪ੍ਰਾਇਵੇਟ ਪੈਕਟਿਸ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਕ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਂ ਕਲਿਨਿਕ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਚ, ਜਾਂ ਕਿ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਏਜੈਂਸੀ ਦੇ ਵਿਚ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਟੋਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਭਾਵੇਂ ਇਕ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਦਾਨ-ਕਰਤਾ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਦਵੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾਂ ਹੋਏ, ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇਅਂ ਦੇ ਵਿਚ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗ ਸਿਖਲਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਏ ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਉਸਦੀ ਪਦਵੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਮੰਗੀ ਜਾਏ। ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੀ ਸੂਚੀ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਦਾਨ-ਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਕ ਸੰਖੇਪ ਸਾਰ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਚ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਕਰਦੇ ਹਨ।

- ਇਕ ਸੋਸ਼ਲ ਵਰਕਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮਾਜਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਵਿਚ ਇਕ ਡਿਗਰੀ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਔਫ਼ ਸੋਸ਼ਲ ਵਰਕਰਸ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਸਰਵਸੱਸ ਵਰਕਰਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਇਆ/ਹੋਈ ਹੁੰਦਾ/ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ਾਵਰਾਂ ਦੇ ਵਲੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਇਕ ਫੀਸ ਲਈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾਂਦੀ, ਇਹ ਇਸਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਸਥਾਨ ਤੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ

(ਪੈਕਟਿਸ) ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਇਕ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਚ, ਜਾਂ ਕਿ ਇਕ ਪ੍ਰਾਇਵੇਟ ਪੈਕਟਿਸ ਦੇ ਵਿਚ)। ਭੱਤੇਆਂ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅੱਡੇ-ਅੱਡ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ - ਉਹ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨਗੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

- ਕੋਂਸਲਰ ਅਤੇ ਬੋਰਾਪਿਸਟ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਦਵੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੱਧਰ ਤੇ, ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਮੁਝ-ਵਾਸ (ਰੀਹੈਬਿਲਿਟੇਸ਼ਨ) ਪ੍ਰਦਾਨ-ਕਰਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆ/ਸਿਖਲਾਈ-ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਲੰਮਾਂ-ਚੌੜਾ ਅੰਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

- ਸਾਇਕਿਐਟ੍ਰੋਸਟ ਇਕ ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਚਿਕਿਤਸਾ ਡਾਕਟਰ (ਐਮ ਡੀ) ਹੁੰਦਾ/ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਵਿਕਾਰ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਰੋਗ-ਲੱਛਣਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦਵਾ-ਦਾਰੂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨਾਂ ਲਿਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੀ ਓਨਟੋਰਿਓ ਹੈਲਥ ਇਨਸੋਰੇਸ਼ਨ ਪਲੈਨ (ਚਿਹੀਂ) ਸਾਇਕਿਐਟ੍ਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

- ਸਾਇਕਾਲੋਜਿਸਟ ਇਕ ਅਜਿਹਾ/(ਹੀ) ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਲਜ ਔਫ਼ ਸਾਇਕਾਲੋਜਿਸਟਸ ਐਂਡ ਸਾਇਕਾਲੋਜਿਕਲ ਅਸੇਸਿਟੇਂਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਇਕਾਲੋਜੀ ਵਿਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਡਿਗਰੀ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਕਈ ਪ੍ਰਾਇਵੇਟ ਇਨਸੋਰੇਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਇਕ ਸਾਇਕਾਲੋਜਿਸਟ ਦੇ ਨਾਲ ਅਧੋਇਂਟ ਟਮੈਟਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਹੀ ਫੀਸ, ਜਾਂ ਇਸਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਅਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤਕ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਹਸਪਤਾਲ, ਜਾਂ ਕਿ ਇਕ ਕਮਿਊਨਿਟੀ-ਫੰਡਡ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਪੈਕਟਿਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ, ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਇਕਾਲੋਜਿਸਟਾਂ ਦੀ ਫੀਸ ਚਿਹੀਂ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਇਕ ਬੈਰਾਪੀ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਬੈਰਾਪੀ ਦੇ ਵਿਚ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੁੱਦਤ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਕੇਵਲ ਬੋਡੀਆਂ ਬੈਠਕਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਏ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ। ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਕਿਨੋਂ ਕੁ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀ ਕੁਝ ਲੋੜਾਂ ਹਨ। ਹਰ ਹਾਲਤ ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਬੜੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਬਾਅਦ ਇਕ ਉਚਿਤ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੱਚੇ, ਯੁਵਕ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਟੱਬਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀਆਂ ਵਿਕਾਸਿਤ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਕ ਦੇ ਹੇਠਾਂ, ਇਲਾਜ ਅੱਕਸਰ ਪੱਧਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਇਕ ਬੈਰਾਪੀ ਦੀ ਕਾਰਜ-ਵਿਧੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਪੱਧਰ ਤਕ ਪਹੁੰਚੇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਅੱਗੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਫੇਰ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਇਕ ਪੜਾਅ ਉਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ/ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਭਰੇਟ-ਅਵਸਥਾ, ਪਹਿਲਾ ਪਿਆਰ, ਵਿਆਹ, ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦਾ ਜਨਮ), ਉਹ ਇਲਾਜ ਲਈ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ।

ਇਕ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਦਾਨ-ਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ

ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਟੱਬਰ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਸਰਵਉੱਤਮ ਫੇਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ, ਆਪਣੇ ਇਲਾਜ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਸਿੱਖੋ।

ਇਕ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਦਾਨ-ਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਇਆਂ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਣਾਂ ਚਾਹੋਗੇ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਮੱਸਿਆ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਸਹਾਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਹੋ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ।

ਤੁਹਾਡਾ ਥਾਂ-ਟਿਕਾਣਾਂ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?

ਤੁਹਾਡੀ ਥਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਫੀਸ ਹੈ? ਜੇ ਹੈ ਤਾਂ, ਤੁਹਾਡੀ ਫੀਸ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਨੀਤੀ ਕੀ ਹੈ? ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਸਹਿਜੇ ਸਹਿਜੇ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਇਕ ਗਾਹਕ ਆਪਣੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੀਸ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰ ਸਕੇ)?

ਤੁਹਾਡੀ ਕੋਈ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ, ਗਰੁੱਪ, ਟੱਬਰੀ)?

ਤੁਹਾਡੀ ਇਕੋ ਹੀ ਟੱਬਰ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਦੇ ਹੋ?

ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਂਸਲਰਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਕੀ ਕੀ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹੈ ਹਨ?

ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਏਜੈਂਸੀ ਦੇ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ, ਯੁਵਕਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਲਈ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਵਿਸ਼ਿੱਸ਼ਟ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੋਂਸਲਰ ਹੈ ਹਨ?

ਇਕ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਲਾਜ ਲਈ ਕਿਸੇ ਇਕ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਕਿਨਾਂ ਕੁ ਹੈ?

ਜੇ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ਤਾਂ, ਜਦੋਂ ਤਕ ਗਾਹਕ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋ? ਜੇ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਇਸ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮੈਂ ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹਾਂ?

ਤੁਹਾਡੀ ਏਜੈਂਸੀ ਦੇ ਵਿਚ ਦੋਵੇਂ ਪੁਰਸ਼ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਕੋਂਸਲਰ ਹੈ ਹਨ? (ਤੁਹਾਡਾ/(ਡੀ) ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ, ਤੁਸੀਂ ਜਾਂ ਟੱਬਰ ਦਾ/ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੈਬਰ ਇਕ ਪੁਰਸ਼/ਇਸਤਰੀ ਕੋਂਸਲਰ ਦੇ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਸੁਖਦਾਈ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ)।

ਤੁਹਾਡੀ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਕੋਂਸਲਰ ਹੋ ਜੋ ਕਿ ਮੇਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਿੱਛੋਕੜ/ਲਿੰਗਕ ਸਤਿਬੀ/ਧਰਮ ਦੀ ਬਾਬਤ ਜਾਣੂੰ ਹੋ?

ਜੇ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਰਾਪਿਸਟ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਕਰਨ ਦਾ ਫੇਸਲਾ ਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਹਾਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਕੀ ਨੀਤੀ ਹੈ?

ਜੇਕਰ ਉੱਤਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਜਾਂ ਜੋ ਕੁਝ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸੇਗਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਰਾਜੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਤਾਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਪੁਰਬਕ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਮੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਾਂ ਡਰੋ।

ਇਕ ਬੈਰਾਪਿਉਟਿਕ ਕਾਰਜ-ਵਿਧੀ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਵੇਲੇ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਬਾਬਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਏ।

ਲੁਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸਦੀ ਬਾਬਤ ਵਧੇਰੇ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਇਲਾਜ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰੇਗਾ?

ਲੁਕਿਏ ਬੈਰਾਪੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀ ਕੁਝ ਵਾਪਰੇਗਾ?

ਲੁਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰੋਗੇ?

ਲੁਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੀਂ ਪਹੁੰਚ ਵਿਚ ਲਚਕਦਾਰ ਹੋਏ?

ਲੁਜੇ ਮੇਰਾ/ਮੇਰੀ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਬੈਰਾਪੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾਂ ਚਾਹੁੰਦਾ/(ਦੀ) ਤਾਂ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਕਰਦੇਆਂ ਹੋਏਆਂ ਉਹ ਕੁਝ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੋ ਉਸਦੇ ਲਈ ਸਰਵਉਤਮ ਹੈ?

ਲੁਕੀ ਤੁਸੀਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਬੈਠਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਉਪਲਭਦ ਹੈਂਗੇ ਹੋਏ?

ਲੁਜੇ ਸਾਡੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਆਪਸੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਬਾਬਤ ਮੇਰਾ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮੈਂ ਸੁਖਦਾਈ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਤਿਯੁੱਸ਼ਟੀ ਕਿਵੇਂ ਦੇ ਸਕਦਾ/(ਦੀ) ਹਾਂ?

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਬੈਰਾਪਿਸਟ ਚੁਣਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ-ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਅੰਤਿਮ ਵਿਚਾਰ

ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਬਣਨਾਂ ਅਤੇ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਖਲਾਈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੇਸ਼ਾਵਰਾਂ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਭਾਲਣ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਵਾਪਰੀ ਹੋਈ ਘਟਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੱਢਣ ਵਿਚ ਅਤੇ ਇਕ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦੀ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਲਈ ਯੋਜਨਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਇਕ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਤੁਹਾਡਾ/(ਡੀ) ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਅਤੇ ਟੱਬਰ ਇਕ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇਆਂ ਹੀ ਇਸ ਅਨਹੋਣੀਂ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜਰਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਾਧਨ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਹਨ।

ਸਾਡੀ ਇਹ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਕ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਉਪਯੋਗੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਹੱਲਾ-ਸ਼ੇਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸਦੀ ਵੰਡ-ਵਰਤੋਂ ਅਜਿਹੇਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਰੋ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਇਕ ਸਹਾਇਤਾ ਸਮਝ ਸਕਣ।

ਸ਼ਬਦ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ / GLOSSARY

ਦੋਸ਼ਿਤ/Accused	ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾਂ ਤਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਹਾਲੇ ਤਕ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਐਕਿਊਜ਼ੱਡ ਅਤੇ ਅਲੈਜ਼ਡ ਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਇਕੋ ਹੀ ਮਤਲਬ ਹੈ।
ਦੋਸ਼/Allegation	ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਜੋ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਹਿੰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਕਿ ਵਾਪਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਕਾਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵੀ ਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ।
ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਕਾਰ/ Alleged offender	ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾਂ ਤਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਹਾਲੇ ਤਕ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਐਕਿਊਜ਼ੱਡ ਅਤੇ ਅਲੈਜ਼ਡ ਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਇਕੋ ਹੀ ਮਤਲਬ ਹੈ।
ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈ ਲੈਣਾ/Apprehend	ਇਕ ਚਾਇਲਡ ਐਂਡ ਫੈਮਲੀ ਸਰਵਸਸ ਐਕਟ ਦੇ ਵਿਚ ਉਲੀਕੀਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਕ ਚਾਇਲਡ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਵਰਕਰ ਜਾਂ ਇਕ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਇਕ ਵਾਰੰਟ ਸਮੇਤ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਬਾਹਰ ਹੀ, ਜੋ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋ ਜਾਏ ਕਿ ਇਕ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਬੱਚੇ/ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਇਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਥਾਨ ਦੇ ਵਿਚ ਲੈ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ।
ਮੁੱਲਾਂਕਣ/Assessment	ਇਕ ਸਰਵਉੱਤਮ ਇਲਾਜ ਦੇ ਚੱਲ-ਮਾਰਗ ਦੀ ਬਾਬਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ, ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਉ ਦੀ ਇਕ ਛੁੰਘੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨੀਂ
ਲਾ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼/ Charges laid	ਜਦੋਂ ਪੁਲੀਸ, ਇਕ ਪਛਾਣ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਸਬੂਤ/(ਤਾਂ) ਦੇ ਅਧਾਰ/(ਰਾਂ) ਉਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਕਿ ਇਸ ਦੋਸ਼ਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇਂ ਇਕ ਅਪਰਾਧੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।
ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ/Child	ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਨਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 18 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਤਕ ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਹੈ। ਯੁਵਕ, ਗਭਰੂ, ਟੀਨ, ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਇਸਦੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
ਚਾਇਲਡ ਐਂਡ ਫੈਮਲੀ ਸਰਵਸਸ ਐਕਟ/Child and Family Services Act	ਐਕਟ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਰਵਉੱਤਮ ਹਿੱਤਾਂ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਧ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ ਐਨਟੋਰਿਓ ਭਰ ਵਿਚ ਚਿਲਡਰਨਸ ਏਡ ਸੋਸਾਇਟੀਸ ਦੇ ਉਤੇ ਹੁਕਮਰਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਚਾਇਲਡ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਵਰਕਰ/ Child protection worker	ਚਿਲਡਰਨਸ ਏਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ/ਦੀ ਇਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਬਚਾਉ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਨਿਸਚਾ ਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ।

ਚਿਲਡਰਨ ਏਡ ਸੋਸਾਇਟੀ/ Children's Aid Society (CAS)	ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਚਾਈਲਡ ਐਂਡ ਫੈਮਲੀ ਸਰਵਸਸ ਐਕਟ ਦੀ ਹੁਕਮਰਾਨੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਕ ਜਨਤਾ ਏਜੈਂਸੀ।
ਭੇਤਦਾਰੀ/Confidential	ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਿਸਨੂੰ ਭੇਤ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵੰਡ-ਵਰਤੋਂ ਖੁਲ੍ਹੇ-ਆਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।
ਸਹਿਮਤੀ/Consent	ਇਕ ਅਨੁਮਤਿ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ। ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜ ਦੇ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਗੱਲ ਦੇ ਉਤੇ ਰਾਜੀ ਹੋ ਰਿਹਾ/ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਉਹ ਸਮਝਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਸਮਝੇਤੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੀ ਕੁਝ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕੋਡ ਐਂਡ ਕੈਨੇਡਾ/ Criminal Code of Canada	ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨੀਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਸਬਾਪਨਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਜਿਤ੍ਰਾ/Cross-examine	ਜਦੋਂ ਇਕ ਵਕੀਲ ਇਕ ਗਵਾਹ ਦੇ ਵਲੋਂ ਕਚਹਿਰੀ ਦੇ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ।
ਕ੍ਰਾਊਨ ਅਟਾਰਨੀ/Crown Attorney	ਅਜਿਹਾ/(ਹੀ) ਵਕੀਲ ਜੋ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ/ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧੀ ਬਣਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਇਕ ਅਪਰਾਧੀ ਕਚਹਿਰੀ ਦੇ ਵਿਚ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ।
ਡਿਫੈਂਸ ਲੋਯਰ/Defense lawyer	ਇਕ ਅਜਿਹਾ/(ਹੀ) ਵਕੀਲ ਜੋ ਇਕ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਕਾਰ ਦਾ/ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧੀ ਬਣਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ।
ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ/Disclosure	ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਜ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਿਸਦੇ ਰਾਹੀਂ ਇਕ (ਸੱਕਿਤ) ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੁਜੇਆਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਦੇ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਥਾਤ/Forensic Evidence	ਇਕ ਅਨਹੋਣੀ ਦੇ ਪਦਾਰਥਕ ਨਮੂਨੇਂ ਜੋ ਇਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਵਪਰਣ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਾਇਕ ਹੋ ਸਕਣ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਵਾਲ, ਸੁਰੀਰ ਦੇ ਤਰਲ, ਪਾਟੇ ਹੋਏ ਕੱਪੜੇ)।
ਸੰਕੇਤਕ/Indicator	ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਿਸ਼ਨੀਆਂ, ਲੱਛਣ ਜਾਂ ਸੰਕੇਤ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਸੱਕ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਕਿ ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਇਕ ਲਿੰਗਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦਾ/ਦੀ ਸਿਕਾਰ ਹੋਇਆ/ਹੋਈ ਹੈ।
ਜੋਰਨਲ/Journal	ਵਾਪਰੀਆਂ ਹੋਇਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਇਕ ਲਿਖਿਤ ਡਾਇਰੀ।

ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ/Offender	ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਅਪਰਾਧ/(ਧਾਂ) ਨੰ ਕਰਨ ਦਾ/ਦੀ ਚੋਸੀ ਹੈ।
ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ/Prove	ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਲੱਭਤ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਇਕ ਸੱਚਾਈ, ਜਾਂ ਇਕ ਦੁਰ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰਨੇ।
ਇਕ ਸੰਤੁਲਤ ਸੱਕ ਦੇ ਉਤੋਂ ਦੀ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸਬੂਤ/Proof beyond a reasonable doubt	ਸਬੂਤ ਇਹ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਾਪਰੀ ਹੋਈ ਘਟਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਮੁੜ-ਭਰੋਸਾ/Reassure	ਕਿਸੇ ਇਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੀ ਬਾਬਤ ਦ੍ਰਿੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ।
ਮੁੱਕਰਨਾ/Recant	ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਇਕ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵਾਸਤਵ ਵਿਚ ਕਹਿ ਕੇ, ਮੁੜ ਇਕ ਕਹੇ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਦੰਡ/Sentence	ਇਕ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼-ਸਿੱਧ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਇਆਂ ਇਕ ਜੱਜ ਦੇ ਵਲੋਂ ਉਚਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ।
ਲਿੰਗਕ ਸਬੰਧਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੰਚਾਰਿਤ ਛੁਤ/Sexually Transmitted Infections	ਅਜਿਹੇ ਛੂਤ ਅਤੇ ਰੋਗ ਜੋ ਲਿੰਗਕ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਫੈਲਦੇ ਹਨ।
ਸਹਾਇਤਾ-ਬਲ ਵਿਅਕਤੀ/ Support person	ਇਕ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਜ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ/(ਹੀ) ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਕੋਲੋਂ ਇਕ ਬੱਚਾ/ਬੱਚੀ ਸਹਾਇਤਾ ਚਾਹੁੰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਇਕ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਪ੍ਰਤਿ ਇੰਟਰਵਿਊ, ਇਕ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ, ਕਚਹਿਰੀ ਦੇ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ੀ)।
ਬਿਆਨ ਦੇਣੇ/Testify	ਜਦੋਂ ਇਕ ਗਵਾਹ ਇਕ ਕਚਹਿਰੀ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦਾ/ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
ਗਵਾਹੀ/Testimony	ਇਕ ਕਚਹਿਰੀ ਦੇ ਵਿਚ ਇਕ ਗਵਾਹ ਦੇ ਵਲੋਂ ਵਾਪਰੀ ਹੋਈ ਘਟਨਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਵੇਰਵਾ ਦੇਣਾ।
ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ/Verified	ਇਹ ਇਕ ਸੰਭਾਵਨਾਂ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਵਾਪਰੇਆ ਹੈ।

ਜੁਲਮ ਦੇ ਸਿਕਾਰ ਉਤੇ
ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ-ਨਾਮਾਂ/
Victim Impact
Statement

ਵਿਕਟਮ ਵਿਟਨੈਸ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ/
Victim Witness
Coordinator

ਯੂਥ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਜਸਟਿਸ ਐਕਟ/
Youth Criminal
Justice Act

ਅਜਿਹਾ ਫਾਰਮ ਜਿਸਨੂੰ ਜੁਲਮ ਦਾ/ਦੀ ਸਿਕਾਰ ਭਰਦੇ ਹੋਇਆਂ ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਨੇ ਉਸਦੇ ਉਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਿਵੇਂ ਪਾਏ ਹਨ।

ਜੁਲਮਾਂ ਦੇ ਸਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਊਨ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਇਕ ਸੰਪਰਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ/(ਦੀ) ਹੈ।

ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੋ ਇਕ ਦੋਸ਼ਿਤ ਉਲੰਘਣਾਂ ਦੇ ਵੇਲੇ 12 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰ 18 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਿਤ ਅਪਰਾਧੀ ਉਲੰਘਣਾਕਾਰ ਯੁਵਕਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹੇ ਯੁਵਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਦਾਅ-ਪੇਚਾਂ ਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ-ਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਿਤ ਜਾਂ ਦੋਸ਼-ਸਿੱਧਤ ਯੁਵਕ/(ਕੀ) ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲੈਣ ਯੋਗ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਦੂਰ ਤਕ ਫੈਲਾਅ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਲਈ ਕਾਰਜ-ਵਿਧਿਆਂ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਇਹ ਐਕਟ ਭੂਤ-ਕਾਲ ਦੇ ਵਿਚ ਦੀ ਯੰਗ ਅੰਫੈਂਡਰਸ ਐਕਟ ਅੰਫ ਕੈਨੇਡਾ ਸੀ)

ନେଟ୍ସ

ਚਾਇਲਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਇੰਸਟਿਚੂਟ

ਸੈਂਟਰਲ ਏਜੈਸੀਸ ਸੈਕਸ਼ਨਾਲ ਐਬਿਊਜ ਟੀਟਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (ਕ ਏ ਸ ਅ ਟ)

197 ਇਉਕਲਿੱਡ ਐਵਿਨਿਊ
ਟੋਰਾਂਟੋ, ਐਨਟੋਰਿਏਟ
ਕੈਨੇਡਾ M6J 2J8

416-603-1827 ਐਕਸਟੈਨਸ਼ਨ 2302

ਫੈਕਸ: 416-603-6655

www.childdevelop.ca

©2006

ISBN 0-9681323-7-5

ਮੁਹਰਲਾ ਕਵਰ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੇਪੀ ਗ੍ਰਾਫਿਕਸ ਦੇ ਵਲੋਂ ਹੈ
ਅੰਦਰਲੀ ਵਿਆਖਿਆ ਲਾਉਂਚਬਕਸ ਦੇ ਵਲੋਂ ਹੈ